

MAK

Mak Riita Keyir Maji Kepi

JON RIITA MAJI SAWOTAR

1 ¹Diita maji God riiti Yikapwa, Jisas Kraist, riiti hadabas maji riiti yo kepi diitata: ²Piirapet Aisaia riita keyir boboy sii eeta sokwar. Rii eechea keyir:

“God riita riiti Yikapawan eechea wor, ‘Na he: ada ma poren heechinak riipa mapo inyak, riipa nobon hehar tak ichikiita, miina.’

³ Me biish tawa eem aya pochi eechea wocho, ‘Harapa Ma riiti nobon na hehar sayarechicha. Riiti nobon na nagwa nagwa sayarechichanak, riipa eeka ikiita.’”

⁴Worek, Jon riita biish tar eemek eeka sokwar. Sokwari, ma mima yenya uku yeechichi God riiti majin sawotar. Sawotari, eechea wochar, “Kwota inyaka wopu na dareboy ta, wochi uku na yeechicha. Eechea otiiney, God riipa kwoti kapasek boboyen bachipoyekiita.” ⁵Eechea otiitarek, nokwapa nokwapa Judia nosapek tar ma mima Jerusaem akamak tar ma mima ye Jon riita batar maji meejiken eena eyey ir. Yecha i yechi kapasek boboyen geenyik kwodii worek, Jon riita yenya Jordan pak eeka yeechir.

⁶Jon riita kamel nebiik otiitar rikin ruwur. Rii putu sapik nedii poko eeka giirii tar. Riita saman, himi yechi ukuka eechea atar. ⁷Rii ma mima yenya eechea wochar, “Ma por komas yakiita. Riita eeta harapa. Ada eeta karakada. Riiti yatii ruwu tawa pokon ada keena saka gamuchi heemakiitawak. Riiti yon ada otiitawey, ada ma kepikasakech. ⁸Apa ada kwona ukuk ukuy eechechu. Riipa kwona Holi Spiritek ukuk eechea yeechikiita.”

⁹Komas Jisas riita Nasaret akama Galili nosapek tarek, rii heechi Jon riitak irek, Jon riita riina Jordan pak eeka uku yeechir. ¹⁰Jisas riita pak

tarin heechi ya sokwa mo heri, ner tagwa seechi tarek, rii her Spirit rii aponuma saka tawaga eeche riitak ya sakar. ¹¹Worek, aya pochi nerek uwaqr, “Mii eej i yikapwa. Miita eeka tawey, ada miina kwoya hecho.”

GABA RIITA JISAS RIINA OTII OTII HER

¹²Holi Spirit rii ameya Jisas riina wochirek ir, rii heechi me biish tar eemek eeka i tar. ¹³Eeka tari yadii 40 rii eeka tar. Rii tari Harapa Gaba rii riina otii otii hechar. Kwashik tawa boboy asa tawaga eeche tawa boboyeka eeche tar. Worek, ejel ye ya riina kiyatayer.

JISAS RII SOKWA GALILI NOSAPEK YO EEKA TASIIR

¹⁴Yecha Jon riina poko jirek, Jisas rii Galili nosapek ichi God riiti hadabas maji sawo tar. ¹⁵Rii eeche wochar, “Eeta nedii kepi yar. God riiti kigdom, God riita ma mima yenya siitii kowu tawa boboy, diita bana bana tawa. Kwota na inyaka dareboyenak, maji kepin na meejichi hiki siitiichicha!”

JISAS RII DIIPIIRA KAPIIRA MAN UWAR

¹⁶Jisas Gaili pa giiriibak chishiniga iri rii her ma upurus piir emiyep yatar. Piiriiti hi Saimon Pita, riiti kumwoy, Endru. Piir mayak emiyep yeechi yayatar. ¹⁷Worek, Jisas rii piiriina hechi eeche wor, “Kicha na adaka ya. Yanak, ada kinya man yeechi yaya tawa nobon mukuchi takiita.” ¹⁸Worek, piir piiriiti mayan ameya heechi Jisas riina sumowu tar.

¹⁹Rii heechi kawka ichari rii ma upurusen i kawka her. Piir yaka kumwoy tari piiri hi Jems, Jon, Sebeti riiti yikapwa. Piir piiriiti veyik tari piir mayan hehar otiitar. ²⁰Jisas rii piiriina hechi uwar. Uwarek, piir piiriiti apoko riina wakasa ma kawka riitaka veyik tarin yenya heechi piir Jisas riina sumowutar.

JISAS RII IAPASEK SPIRITEKA TAR MA POREN OTII KEPI SIIR

²¹Worek, ye heechi Kapaneam akamak iyarer. Yadii pochi iyarerek, Ju ma yechi akamas siitar nediik iyarer. Worek, Jisas rii Ju ma yechi lotu akak iyar maji sawor. ²²Yatarma mima ye riina meejiri ye nyegiirabor. Rii pokiitar maji lon otii hechar batar majiga eeche bakasakech. Riiti maji rii batari harapa mak banaga eeche batar.

²³⁻²⁴Rii baterek, spiriteka kapaseka tar ma rii lotu aka ya wok iyarechi harapa uwabar, “Nasaret Jisas, nota miiti yokasakech. Boyewak mii nona yawa? Mii boy kapo ya nona pi hamaken eena yawa? Ada miina hecho. Mii eeta God riiti Holi Ma kepi.” ²⁵Jisas rii meejichi kapasek spiriten eeche wor. “Mi kuja na dumichi na ya saya!” ²⁶Worek, eeta spirit kapasek rii ma riin otii rii nubu nubu harapa uwa bachi heechi saya ir. ²⁷Worek,

eeta ma mima ye negiirabochi ye maji awasen awasen batar, “Diita ma ii boy yikadey ma? Diita ma rii eeta akar maji pokiitawa ma. Hapaga tawa boboy riitaka eeche tawey, rii spirit kapasek tawa man wochinak yasaya ikiita!” ²⁸ Worek, Jisas riita otiir maji anadii Galili nosapek i ye yar.

**JISAS RIITA NOKWAPA NOKWAPA HAK OTII
TAWA MA MIMA YENYA OTII KEPI SIIR**

²⁹ Worek, yecha lotu aka heechi ye Saimon, Endru piiriiti aka eeka nagwa nagwa ir. Jems, Jon piir yechaka eeche ir. ³⁰ Irek, Saimon Pita riiti mima siiti nokwapa siita had otii tar. Maba si hi uwu tarek, eena watar. Worek, Jisas rii iyarerek, yecha riina ameya sawor. ³¹ Saworek, rii i siiti tapak hey neekichi yesokwarek, sii sokwar. Sokwarek, maba hi uwutari eeta hamarek, sii yenya aboboyen sayarechir.

JISAS RIITA NOKWAPA NOKWAPA MA MIMA OTII KEPI SIIR

³² Hogo nedii siirek, ya ye irek, mima ma ye, hak otii tar ma, spirit kapaseka tar ma yenya yeechi Jisas riitak yayar. ³³ Eyey akama ma mima ye ya nuburejak bana bana yopo wuchi yichar. ³⁴ Nokwapa nokwapa hak otii tawa boboyen riita otii kepi siir. Nokwapa nokwapa spirit kapaseken rii yeechi rabor. Eeta spirit kapasek ye riina hechar. Hecharek, eena Jisas rii yechi kujan dasiipiir.

JISAS RII GALILI NOSAP TAR MA YENYA GOD RIITA MAJI SAWOTAR

³⁵ Worek, uhadiirek, niy tarek, Jisas rii sokwa akan heechi ir. Rii akama heechi ma biish tar eemek eeka God riina maji baken eena ir. ³⁶ Worek, Saimon rii riiti apoma ye Jisas riina yesha ir. ³⁷ I herek, ye riina eeche wor: “Eyey ma mima ye miina yeshato.” ³⁸ Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Nota anadii bana tawa akamak hawa ik. Ada God riiti majin yenya sawobataken. Eena ada yar.” ³⁹ Worek, rii i Galili eyey akamak i ye yeechi rii ma mima yechi lotu aka iyarechi God riiti majin sawo sawochiniga spirit kapasek rii yeechi rabotar.

MABA KAPASEK TAR MA POREN JISAS RII OTII KEPI SIIR

⁴⁰ Maba kapasek tar ma, lepra man, rii Jisas riitak ya yatii bogok putiichi hey yir. Hey yichi riina kiyatayeken eena Jisas riina woyasachiyasar. Rii eeche wor: “Miitaq ana otii kepi siiken gegiyaney, miita keena ana otii kepi siikiita.” ⁴¹ Worek, Jisas rii riina harapa inyapapwa hikichi rii riiti tapan yesokwa riina neekiichi eeche wor: “Ada gegiyato. Miita na kepi ta!” ⁴² Worek, mabak kapasek tar boboy sii eeta kepi siir. ⁴³ Worek, Jisas rii riina harapa maji bachi wochirek ameya ir. ⁴⁴ Rii riina eeche wor: “Na meeji. Mii opoche i anadii man sawotanakech. Mii opel otii tawa ma riina na nagwa nagwa inyap, riipa miina hehar

hekiita. Riipa hehar henyak, miipa God riina boboyen, opelen, napa ha. Moses riita wochar majin eena ha. Miita eeche otiiney, ii miita nokwapa nokwapa man mukuchichu mii eeta apoma hewa.” ⁴⁵Worek, ma rii iri, rii anadii man sawo ye ir. Rii harapa sawo tarek, Jisas rii eena anadii adama saka iyarek. Rii Ma biish tar eemek eeka sabak tar. Sabak eeka tarek, nokwapa nokwapa ma mima ye eyey akaman heechi riitak yar.

JISAS RII YATII TAPA HAR MAN OTII KEPI SIIR

2 ¹Yadii kaw siirek, Jisas rii Kapaneam akamak kawka eeka ir. Ma mima ye eeche meejir, Jisas rii aka wok tar. ²Meejichiniga nokwapa nokwapa ma mima yatar. Yatari aka takiikiisiir. Takiikiisiirek, ma mima ye nubureja boyega iyarek wonyak. ³Worek, Jisas rii God riiti maji sawotarek, diipiira kapiira ma ye yar. Yari, yatii tapa har ma riina kyaniga yar. ⁴Nokwapa nokwapa ma mima ye takiisiirek, ye Jisas riina saka ye i mukuchirek. Eena ye aka matiikon yo diigiiri Jisas riita siitiitar eemek eeka nagwa nagwa diigiir. Ye diigiichiniga eeta ma rii riiti yememk waterek, eymeka eeche heechirek Jisas riita siitiiterek eemek ye yey seechir. ⁵Worek, Jisas rii yechi hiki siitiichichawa boboyen hechi rii yatii tapa har ma riina eeche wor: “Eeji yikapwa, miiti kapasek boboy eena bachi poyewa.”

⁶Worek, o maji pokiitar ma ye eeka yibatar. Yiba tarek, ye mayama eeche hiki tar: ⁷“Rii boyewak God riina wosowoy maji bato? Ma por rii kapasek boboy otii bachi poyekasakech. God riitaba podar kapasek boboyen bachi poyetu.” ⁸Worek, Jisas rii yechi inyakan hikichi veenyetar boboyen heri, rii yenya eeche wor: “Boyewak kwi inyaka eeche hikitu? ⁹Kapo boy kada maji eeta nomoyakasakech? Ada diita yatii tapa har ma riina banak, riiti kapasek boboy bachi poyenak, ada banak riita wa gwosii yeechi sokwa kiya ikiita. ¹⁰Wowak, ada kwona mukuchik. Ma riiti Yikapwa rii diita nosapek tawey hapaga tawa boboy riitaka eeche tawa. Tawak, riita keen kapasek boboy bachi poyetu.” Worek, rii yatii tapa har ma riina eena wor: ¹¹“Ada miina wocho, na sokwa, miiti wa gwosiin yeechi kiya miiti akak na i.” ¹²Eyey ma yecha riina herek, rii eena hechi nyegerabochi God riiti hin yesokwatar. Ye eeche wor: “Mashi diita yikadey boboy nota saka hecharek!”

JISAS RII IVAI RIINA HABAR

¹³Worek, Jisas rii icharek Galilli pagiirebak awasen yar. Yarek, nokwapa nokwapa ma mima riitak yar. Yarek, Jisas rii yenya maji pokiitar. ¹⁴Rii chishi tarek, rii takis yan yatawa ma riin her. Riiti hi Livai. Rii Apias riiti yikapwa. Rii riiti takis yatawa akak eeka yicharek, Jisas rii riina eeche wor: “Ana na sumowu ta.” Worek, Livai rii sokwa Jisas riina sumowu ir.

¹⁵Komas Jisas rii Livai riiti akak otii ar. Nokwapa nokwapa takis yan yatawa ma ye, nokwapa nokwapa muk shebo shebo tawa ma ye, kapasek otii tawa ma ye, Jisas riina sumowu tawey Jisas riitaka eeche tar. Tarek, ma kaw ye riitaka Jisas riiti disaipel, riiti sumowu tar ma, yechaka cheyek eeche yi ar. ¹⁶Worek, Peresi ma kaw, lo maji pokii tar ma kaw, yecha her Jisas rii muk shebo shebo tawa ma yechaka, takis yan ya tawa ma yechaka eeche atar. Atarek, ye Jisas riiti maji pokiitar wakasa ma yenya woher: “Boyewak rii muk shebo shebo tawa ma, takis yan yatawa ma yechaka eeche ato?” ¹⁷Worek, Jisas rii meejichi yenya eeche wor: “Ma hak otiiinan biish tawey, rii dokta riitak saka iwak. Hak otiiney, ii riipa riitak ikiita. Ada yari, saka ma kepiweyin uwaken yarek. Ada muk shebo shebo tawa man kapasek otii tawa man eena uwaken yar.

ABOBOY HECHA TAWA ABO

¹⁸Nedii pochik Jon baptis riina sumowu tar ma ye, Peresi yenya sumowu tar ma yechaka aboboyen heechir. Saka arek. Worek ma kaw tawama yechaka aboboy saka atawak. Yecha yechi otii tawa abon sumowu tawak eena akasakech. Boyewak miiti sumowu tawa ma ye ato?” ¹⁹Jisas rii awasen eeche woher: “Kwo shecha hikitu, mima ya siikii tawa nedii mima yatawa ma riiti apoma ye boy nokusha atawa boboy kapo akasakech? Yaho. Ye abato. Mima yak tawa ma rii tawey, aboboy egesiikasakech. Eeta ato. ²⁰Eeta nedii yanak mima ya tawa me riin yeechi ye ikiita. Ye inyak, aboboy yecha saka akiitawak.

²¹“Ma ye saka akar riki yeechi mashi siivatabi kapakii tawak. Eecha otiiney, akar riki siipa siivatabi siina otii neekiikiita. Wonyak, siipa harapa supuka siikiita. ²²Ma ye akar wain ukun yeechi mashi otiir meme sapi awok gwoitiikasakech. Eecha otiiney, akar wain uku mashi otiir meme sapi awon reekiichi uku sakakiita. Yaho. Wonyak, ma ye akar wain ukun yeechi akar meme sapi awok eeka woyekiita! Opoche mashi boboyeka akar boboyeka chegiik heechitanakech.”

AKAMAK SII TAWA NEDII SIITI MAJI

²³Ju ma yechi Sabat nedii pochi Jisas rii wit nowo tar nedii ir. Riiti disaipel riina sumowu tar ma, ye riitaka eeche ichari, ye wit siiken siikiirechi aken yatar. ²⁴Worek, Peresi ma ye hechi Jisas riina eeche wor, “Miiti disaipel yecha Sabat nedii eeche otii tawey, ii noti lon reekiito!”

²⁵Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Kwo boy kapo mashi keyin maji saka kenyi tarek, eeta nedii Devit rii aboboy dopo tari, rii riiti wakasa ma yechaka eeche harek, rii God riiti aka iyarechi, God riin hor geyen opelen har geyen eena rii yeechi ar. ²⁶Eeta nedii Abaiata rii opelen otii tar harapa ma tar. Noti lo maji eeche wocho diita geyen opelen otii tawa ma yechaba sapa ata. Worek, Devit rii eena achi wakasa ma yenya kawen

har. Devit rii geyen arek, kapasek boboyen rii saka otiirek, eejii disaipel ye witen atawak, ye eena kapasek boboyen saka otiitawak.”

²⁷Jisas rii kawka wor, “Eeta akamak sii tawa nediin, God riita man kiyatayeken eena otiichir. God riita akama siitawa nediin otiirek, ma ye akama siitawa nedii hechawak, opoche ma ye nomoyatawa boboyen kiyatanakech. ²⁸Wowak, Ma Yikapwa rii akama siitawa nediin Harapa Ma.”

TAPA KAPASEK TAR MAN JISAS RIITA OTII KEPi SIIR

3 ¹Worek, Jisas rii lotu aka wok iyarer. Iyarechi tapa kapasek tar man eeka her. ²Ma kaw eeka tari, ye riina maji ba diimaken eena gegiyatar. Worek, eena yecha riina hehar hechar. Rii kapo ma poren otii kepi siikiita, kapo saka otii kepi siikiitawak? Ye eena hechar. ³Worek, Jisas riita tapa kapasek tar ma riina eecha wor: “Miita na ya nediik na siitii.” ⁴Worek, Jisas rii ma mima yenya eecha woher: “Noti lo maji kapo shecho anachekiita? Nota akamak siitawa nediik boy kapo man kiyatayekiita, kapo nota man kapasek otiikiita?” Worek ma ye maji saka batarek. ⁵Worek, Jisas riita yenya har he ye ichi inyaka kwotayechi rii way yanya inyakapa hiki tar. Yecha kapasek hiki tarek, yechi mabiya gii tarek, eena rii hechi inyakapa hiki tar. Worek, rii ma riina eecha wor: “Miiti tapan na danegwa.” Rii danegwarek, eeta otii kepi siir. ⁶Worek, Perisi ma ye lotu akan ameya heechi ir. Iri, Herot riiti magwi yechaka eecha ya yopo wuchi yir. Yirek, yecha inyagak hiki ye itar Jisas riina sowakwoken eena hiki tar.

NOKWAPA NOKWAPA MA YE PAGIIREBAK YA YOPO WUCHI YICHAR

⁷⁻⁸Worek, Jisas riita riiti disaipel yechaka eecha heechi Galili pagiirebak eeka ir. Irek, nokwapa nokwapa ma mima ye riina sumowuniga ibatar. Yecha Galili nosap heechi Judia nosap heechi, Jerusalem akamak heechi, Idumia nosap heechi, Jodan pa kata yo paka yepa nosapek heechi, Taia, Saidon piiriiti akama bana bana tar nosap heechi ye Jisas riitak yar. Yecha meejir Jisas rii harapa boboyen otii tar eena ma nokwapa nokwapa yar. ⁹Nokwapa nokwapa ma mima yechaka eecha tarek, eena Jisas rii riiti disaipel yenya eecha wor, “Jabiir pochin na yeechi yayanak, ada eeka ye ik. Opoche ma mima yecha ana dagiir poyetanakech.” ¹⁰Rii nokwapa nokwapa hak otii tar ma yenya otii kepi siir eena anadii nokwapa nokwapa hak otii tar ma ye akar man keyibo ya Jisas riina tapa neekiik yar. ¹¹Kapasek spiriteka tar ma ye Jisas riina hechi riiti yatii jumuk sakachi uwar: “Mii God riiti Yikapwa!” ¹²Worek, Jisas rii yenya harapa eecha wor: “Ada tawey, kwo opoche ana genyek kwodii wochanakech!”

JISAS RII MA APOSEL 12 HISIIR

¹³Worek, Jisas rii kwowuk heechi ir. Ichi rii hiki tar ma kawen yeechi riitak eecha yo otiiken eena uwar. ¹⁴Yecha riitak yarek, rii 12 ma yenya

hisiichi apose habar. Rii yenya eeche wor: “Kwota adaka eeche taken eena hisiir.” Rii kawka eeche wor: “Ada kwona heechinak kwota i God riiti majin sawotakiita. ¹⁵ Kwo kapasek spirit maka taweyn eena yeechi rabokiita. God riiti hapaga boboy kwotaka eeche tawak, eena kwo yeechi rabokiita.” ¹⁶ Eeta 12 ma diitata: Saimon (riina Jisas rii akar hin har. Eeta Pita.) ¹⁷ Jems, Jems riiti kumwoy, Jon. Piiriita Sebedi riiti yikapwa. (Jisas rii piiriina habar, Boanesis. Maji mu diitata: nerek kuru tawa boboy siiti yikapwa.) ¹⁸ Anadii disaipel diitata: Endru, Pilip, Batolomyu, Matyu, Tomas, Jems, (Alpias riiti yikapwa), Tadias, Saimon Selot. ¹⁹ Judas Iskeriot (Rii Jisas riina magiirechichi kapasek otiichi, rii Jisas riina ow ana pichar ma yechi tapak how har.)

MA KAW EECHA WOR BELSEBUL JISAS RIITAKA TAR

²⁰ Worek, Jisas riita riiti akak ir. Irek, nokwapa nokwapa ma mima ye ya yopo wuchi yicharek, rii riiti disaipel ye otii akasakech. ²¹ Riiti awi eepi kumwoy ye meejichi riina yeechi ye iken eena ir. Ma mima ye yenya eeche wor: “Jisas rii hikishato.” Eena ye riina yeechi ye iken ir.

²² Lo majin maji pokiitar ma kaw ye Jerusalem akama heechi yari ye eeche wochar: “Bielsebul, Gabaga tawa boboy, rii Jisas riiti wok eeke tawa.” Anadii ma ye eeche wor: “Harapa Gaba rii Jisas riitaka tawak, eena rii kapasek spiriten yeechi raboto.” ²³ Worek, Jisas rii yenya uwarek, yecha ya riitak bana bana tarek, rii yenya shiy tawa majin eena eeche wor: “Boyega Gaba riita mayama eeta Gaban yeechi raboto?” ²⁴ Akama pochi sii ma saniga saniga siiney, iipa saka mu siikiitawak. ²⁵ Podar akak tana ma yecha saniga saniga har ta ye i taney, awasen awasen o ana pichaney, iipa ye saka muka siikiitawak. ²⁶ Wowak, Gaba riita siiti kowu tawa ma mima ye saniga saniga har ta ye i taney, iipa saka hapaga siichi siitiitakiitawak. Iipa sak mu sii hamakiitawak.

²⁷ “Ma por rii hapaga tawa ma riiti akan i dagiichi saniga iyar hapaga tawa ma riiti boboyen yakasakech. Yaho. Mapo rii sapa hapaga tawa ma riiti tapan pokok jichi, riipa keena eeke riiti boboyen yakiita.

²⁸ “Diita maji na hiki ta. Ma ye nokwapa nokwapa kapasek boboy otii taney, kapasek maji ba taney, God riita keena eena bachi poyekiita. ²⁹ Wowak, ma por rii Holi Spirit riina kapasek ow majin baney, diita kapasek boboyen saka bachi poyekiitawak. Diita kapasek boboy rii eecheba eecheba kiyatakiita.” ³⁰ (Ma kaw ye eeche wor: “Kapasek spirit rii eeta Jisas riitaka eeche tawa.” Eena diita majin Jisas rii eeche wor.)

JISAS RIITI AWI RIITI KUMWOY YENYA BAR MAJI

³¹ Worek, Jisas riiti awi sii riiti kumwoy ye yar. Ya geenyek siitii Jisas riina wo yaya majin bar. ³² Eeta nedii nokwapa nokwapa ma mima ye Jisas riitaka bana bana yichar. Yicharek, ye riina eeche wor: “Na he.

Miiti awi, miiti kumwoy ye kata geenyek siitiiniga miita yaken eena gegiyato.” ³³ Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Nama eeji awi?” Nama eeji kumwoy?” ³⁴ Worek rii bana bana riitaka yichar ma yenya miyik mey maka her. Hechi, rii eeche wor: “Na he. Eeji awi, eeji kumwoy diitata! Kata ma ye God riiti inyakan sumowu tawey, ye eeta eeji awi, eeji kumwoy eeji mowey.” ³⁵ (-)

WIT SIKEN NOWOK RABO TAWA NOMA

4 ¹ Worek, Jisas rii Galili pagiirebak eeke maji pokiitar. Nokwapa nokwapa ma mima ya yopo wuchi siitiitar. Nokwapa nokwapa ma tarek, eena Jisas riita Jabiir yeechi paka i ye i yir. Jabiir pak tarek, ma mima ye pagiirebak eeke siitiitar. ² Worek, Jisas rii maji pokiitawa majin shiy tawa majik yenya sawo tar. Diita noma rii eeche wor: ³ “Na meeji ta. Ma por rii wit siiken nowok raboken ir. ⁴ Wit siiken rii rabotari, kaw nobok sakar. Sakatarek, apok yeechi atar. ⁵ Siik kaw papa hek karakada nosap tar eemek eeke sakar. Sakarek, sii ameya sokwar. Karakada nosap tarek, eena ameya sokwar. ⁶ Sokwarek, ye piri, sii eeta reekiisiir. Nanya karakada tarek, eena reekiisiir. ⁷ Siik kaw yamika tawa poko tar eemek eeke sakar. Yamika tawa poko sii sokwa witen gamu poyerek sii eena sokwakasakech. Omu wakasakech. ⁸ Worek, siik kaw eeta nosap kepik eeke sakar. Sakari, sii eeta sokwa, harapa siichi, omu harapa watar. Siik podat sii kaw 30 siik watar, kaw 60 siik watar, kaw 100 siik watar.” ⁹ Worek, Jisas rii kawka eeche wor, “Na meeji: Kwo mabiya tawey, na meeji!”

JISAS RIITA SHIY TAWA MAJIN GEENYIK KWODII WOR

¹⁰ Jisas riita saniga tarek, Jisas riita bar maji meejir ma kaw yecha ¹² disaipel ma yechaka Jisas riitak yar. Yarek, ye Jisas riita shiy tawa majin kwodii woken eena woher. ¹¹ Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “God riiti kigdom veenyi tawa boboyen siina eeta kwona har. Sabak tawa anadii ma ye shiy tawa majiban eena meejito.

¹² ‘Yecha eena hechawey, ye hehasakech.
Yecha wagatey tawey, ye meejikasakech.
Yecha meejiney, yecha yechi inyaka God riina
dareboyenak, God riipa yenya kwoyava yatakiita.’ ”

JISAS RII SIKEN RABO TAWA NOMA GEENYIK KWODII WOCHO

¹³ Worek, Jisas riita yenya eeche woher: “Kwo diita shiy tawa majin kapo meejikasakech? Diina meejinan siiney, boyega kwo anadii shiy tawa majin meejikiita? ¹⁴ Ada diita shiya tawa majin kwona kwodii wok: Wit siiken rabo tawa ma rii eeta God riiti maji raboto. ¹⁵ God riiti maji nobok eeke saka tawey, ma kaw ye meejito. Ye meeji tawey, Gaba rii ya

yeechi ye ichu: ¹⁶Ma mima kaw ye eeta wit siik tawaga eeche tawak, yecha eeta papa tawa eemek saka tawaga eeke sakato. Saka tawak, ye ameya kwoya hikit. ¹⁷Wowak, sii nanya ye ikasakech. Eena sii eechaba eechaba takasakech. Yanya pi kikir poyeney, kapasek otii tawa boboy yechak yaney, yecha akiichi heechitu. ¹⁸Ma mima kaw ye wit yamek tawa poko tawa eemek saka tawaga ye eechaba tawa. Ye God riiti maji meeji tawak, ¹⁹sokeaken otii tawey, diita nosapek tawa pokok genya gamu poyetu. Ye inyakapwa hiki tawey, moni yan yaken eena hiki tawey, anadii diita nosapek tawa gegiya tawa boboyen yaken eena hiki tawey, eeche otii tawey, eeta God riiti majin eena ji poyetu. Ji poye tawak eeta omu wakasakech. ²⁰Wowak, anadii ma ye wit siik kaw kepi tawa nosapek sakachi sokwa tawaga ye eechaba otiito. Yecha God riiti majin meejiichi ye eena yeechi omu wato. Watawak, 30, 60, 100 siik wato.”

LAMUN HAYICHI VEENYETAWA MAJI

²¹Jisas rii kawka eeche wor: “Ma por rii lamun hayichi rii kapo awu bik tadiikiita? Rii kapo chey kuruk veenyeikiita? Yaho. Rii cheyek ye yo yichikiita. ²²Eyey boboy ye veenye tawey yepa eeke geenyek ya sayakiita. Eyey boboyen ma ye gamu poyeri, yepa eeke geenyek yasayakiita. ²³Kwo mabiya tawey, na meeji ta!”

²⁴Rii yanya eechaba eeche wor: “Kwo mabiyak meeji tawey, eena na hehar hiki ta! Anadii man kwota kepi kapasekek otii tawaga, komas God riita kwona eechaba kepika kapasekeka otiikiita. Kwon harapa otiikiita. ²⁵Kata ma rii boboyeka tawey, boboy kawen riina kawka hakiita. Kata ma rii boboy biish tawey, riitaka tawa boboyen komas riina heechikiita.”

ABOBOY SIIK SOKWA TAWEYN SHIY TAWA MAJI

²⁶Jisas rii kawka eeche wor: “God riiti kigdom eeta siik kawen nowok ma rii rabo tawak sokwa tawaga eeche sokwato. ²⁷Rii niyik wato. Yadii rii chishi ye ichu. Rii eeche otii tawak, siik eeta sokwato. Siik sokwatawa tobon rii hekasakech. ²⁸Nosap eeta otiichichawak, siik sokwaqchiniga omu watakiita. Kiipiika mapo sokwanak, siik wanak omu sii eeke komas wakiita. ²⁹Siik niipinak ma rii hechi arepiik dagiichi ye ikiita. Saga yatawa nediik eeke yar.”

MASTET SIIK SHIY TAWA NOMA

³⁰Jisas riita eeche woher: “God riiti kigdom kapo sheche tawa? Boyen shiy tawa majin ada kwona mukuchitakiita? ³¹Eeta mastet siik sii eeta kigdom eeta eeche tawa. Ma rii eena yeechi nowok chinyak, ³²siipa sokwanak eeta harapa siikiita. Siinak, siipa nowoka tawa eyey boboy siiken dagiir poyekiita. Sii eeta harapa tapaka eeche takiita. Tanak, apo yepa ya gwoyetawa eemek eeke wosii patiikiita.”

³³ Jisas rii riiti majin ma mima yenya sawo tar. Sawo tarek, rii diita yikadey shiy tawa majin yenya eeche wor. Yecha hiki tawa woyekeeka yenya har. ³⁴ Rii yenya batar maji shiy tawa majibak eeke batar. Worek, riiti disaipel yechaba riitaka eeche tarek, rii yenya eyey maji siikenen kwodii wochar.

JISAD RII WOREK, HARAPA SOWA EETA HA IR

³⁵ Hogo eeta nedii bak Jisas rii riiti disaipel yenya eeche wor, “Nota anadii pa yepak ik.” ³⁶ Worek, ye ma mima yenya heechi ir. Disaipel ye i Jisas riita yichar jabiirebak i yowur. Yecha riitaka eeche ir. Akar jabiir kaw iibak tar. ³⁷ Heechi icharek, harapa sowa mayaka yar. Yarek, jabiir uku siivii woyer. ³⁸ Worek, Jisas rii jabiir mu yepak eeke watar. Waterek, disaipel yecha riina i cheyechi eeche wor: “Tisa, mii nona hikikasakech? No kapo hak otiito.” ³⁹ Worek, Jisas rii sokwa sowa yatarin eeche wor: “Na sii!” Rii pan eeche wor: “Na sii!” Worek, sowa hamarek, pa eeta siir. ⁴⁰ Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Boyewak kwo akiita? Kwo kapo saka hiki siitii chichawak? Eena kwo akiita?” ⁴¹ Worek, ye harapa akii tar. Ye awaqsen awasen eeche wor: “Diita ma rii kapo nama? Eeta sowa eeta uku boro yatari riiti kujan meejichi eeta siir!”

JISAS RII KAPASEK TAR MA POR RIITI SPIRIT KAPASEKEN YEECHI RABOR

5 ¹ Icharek, yecha Galili pa anadii yepak igayer. Gerasa nosap eeke igayer. ² Igayererek, jisas rii jabiir heechir. Heechirek, ma por rii ya riina jawor. Eeta ma por rii tiiriimo supu tarek eemek eeke yichar.

³ Kapasek spirit eeta ma riiti wok tar. Eecha tari, ma rii sen poko riin kiitikasakech. ⁴ Mashi riiti tapan riiti yatiin sen pokok kiitiitari, rii neekiichi yatiika tar ain poko rrikiichi heechi ichar. Rii hapaga bor ma. Ma ye riina boyega neekiik wonyak. Niy yadii tiiriimobak rii eeke chishi ye itar. ⁵ Chishi ye itarek, riita harapa uwa chishi tarek, papak riiti moban papak tiimii ye itar.

⁶ Mashi ri yapak tarek, rii Jisas rii icharin rii her. Hechi rii amaba yar. Amaba yari, Jisas riiti yatii jumuk eeke hey yir. ⁷ Hey yichi rii harapa uwar: “Jisas, mii howuka tawa harapa God riiti Yikapwa! Ada miiti yokasakech! God riiti hik ada miina wohecho: mii ana oti harapa kapa meejikasakech!” ⁸ Jisas rii mashi riina wor: “Kapasek spirit diita ma riitaka eeche tawey, riina na heechi.” Eena diita ma rii diita majin wochar. ⁹ Worek, Jisas riita riina woher: “Miiti hi boy?” Rii awasen eeche wor: “Eeji hi, Ami. Nota kapasek spirit nokwapa nokwapa tawa.” Eena rii eeche wor, Ami. ¹⁰ Worek, rii Jisas riina woyasachiyasa her, “Mii diita adaka tawa kapasek spirit yenya opoche yeechi yapak tawa eemek heechinak ichanakech.”

¹¹Worek, nokwapa nokwapa poyi kaw ye nedii kwowuk eeka aniga tar. ¹²Kapasek spirit ye Jisas riina woyasachiyasa her: “Miita nona otiichinyak, nota keena i poyi yechaka eecha siikiita.” ¹³Worek, Jisas rii yenya heechirek ir. Kapasek spirit ye ma riina heechi sabak i poyi yechak iyarer. Iyarerek, eyey 2,000 poyi tari, ye heechi pak eyey i ye iri, eeta ha hamar. ¹⁴Poyin siitii kowu tar ma ye heechi akii ir. Akii iri ye akar eemek akar akamak i eecha otiir majin sawo ye itar. Worek, ma mima ye eeta boboyen heken ir. ¹⁵Irek, ye Jisas riitak yar. Yari, mashi eeta nokwapa nokwapa kapasek spiriteka tar ma riina her. Rii riki giiriichi yicharek, inyaka rii nagwa nagwa hiki tarek, ye riina herek, ye akii tar. ¹⁶Eeta boboyen her ma ye hapasek spiritek tar ma riina otiirin, poyin otiirin ye yar ma mima yenya sawor. ¹⁷Worek, ma mima ye Jisas riina woher: “Diita nowap na heechi i!”

¹⁸Worek, Jisas rii jabiirek i ye yirek, mashi kapasek spiriteka tar ma rii Jisas riina woyasachiyasa her: “Ada miitaka eecha ibaken!” ¹⁹Worek, Jisas rii meejichi bokonar. Rii riina awasen eecha wor: “Miita na i miiti akamak miiti apoman miina Harapa riita otiitar boboyen napa geenyek kwodii wocha! Harapa riita miina rukusiitar majin na i geenyek kwodii wocha!” ²⁰Worek, eeta ma rii i Dikapolis nosapek Jisas riita riina otiir boboyen eena sawotar. Sawotarek, eena meejir ma ye harapa heneba rabochi ye harapa hikitar.

JISAS RII MIMA YIKAPWA POCHIN OTII KEPI SIIR. MIMA POCHI SII JISAS RIITI SAKET HOWU NEEKICHI SII KEPI SIIR

²¹Worek, Jisas rii jabiirek iri i akar yepak ir. Irek, nokwapa nokwapa ma mima ye riitak ya yopo wuchi siitiitar. ²²Worek, Jairas, Ju ma yechi lotu aka harapa tar ma, rii Jisas riitak yar. Yarek, rii Jisas riiti yatii jumuk ya yatii bogok putiichi hey yir. ²³⁻²⁴Hey yichiniga, Jisas riina woyasachiyasa hechi eecha wor: “Eeji mima yikapwa sii haken otiito. Miita na ya miiti tapak eeji yikapwan howu neekinak, sii kepi siik!” Worek, Jisas rii riitaka eecha ir. Nokwapa nokwapa ma mima ye riitaka ichari, ye i riitaka eecha apoyer.

²⁵Worek, mima pochi sii ibatari, siita kamu siitari, 12 sukwiya eecha otii tar. ²⁶Otii tarek, nokwapa nokwapa dokta ye siina otii kepi siik wochi siiti moni ya eeta eyey yenya ha hamar. Wori, sii kepi siikasakech. Siita keena eechaba kapasek tar. ²⁷Sii Jisas riita otii tar boboyen meejichi sii yar. Yarek, eeta ma mima yechi nediik i Jisas riiti magiirek sumowuniga ibatar. ²⁸Sii mayama eecha wor: “Ada kapo riiti rikin howu neekinak, ana otii kepi siik.” ²⁹Worek, sii riiti saketen neekirek, siita pi yatar boboy sii eeta ameya kepi siir. Sii meejir siiti maba eeta ameya kepiwey siir. ³⁰Worek, Jisas riita ameya meejir riiti hapaga tar boboy eeta heechi ir. Heechi irek, rii dareboyechi kamakinyin vayeko

hechi eeche wor: “Eeji saket kapo nama neeki hewa?” ³¹ Worek, riiti disaipel ye riina eeche wor: “Mii hewa, nokwapa nokwapa ma mima ye mitaka eeche ichawey. Boyewak mii wohecho: nama miina neeki hewa?” ³² Worek, Jisas rii way riina neeki her miman kawka vayeko her. ³³ Worek, eeta mima sii siina otiir boboyen sii her. Heri, sii akiichi Jisas riitak nubu nubuniga yar. Yari, sii Jisas riiti yatii jumuk sakar. Sakachi sii inyagak hikichi eyey boboyen sii geenyek kwodii wor. ³⁴ Worek, Jisas rii siina eeche wor: “Eeji yikapwa, niji hiki siitiichichawaq boboy sii eeta ninya oti kepi sowa. Na eshar i. Niji hak oti tar boboy sii eeta hamawa.”

³⁵ Diita majin Jisas rii baterek, ma kaw ye ya eeta majin eena yar. Jairas riiti akan heechi ye yar. Ye jairas riina eeche wor, “Miiti yikapwa sii eeta kiiriidiichir. Boyewak mii eeta Tisa riina wo wohecho?” ³⁶ Yecha bar maji Jisas rii meejichi rii bokonar. Bokoneechi Jairas riina eeche wor: “Mii opoche eeta boboyen akiitanakech. Iiban na hiki siitiichicha.” ³⁷ Worek, rii ma mima kaw yen anachekerek, Pita, jems, riiti kumwoy, Jon, yechaban yeechi riitaka eeche ir. ³⁸ Worek, ye lotu harapa tar ma riiti akak i bana meejir. Ma mima ye harapa keya yesokwa tarek, meejir. Wasiigey rokotarek, her. ³⁹ Worek, Jisas rii iyar yenya eeche wor, “Boyewak kwo harapa keyato? Boyewak wasiigey harapa rokoto? Diita yikapwa sii saka harek. Sii biish wato?” ⁴⁰ Worek, ye riina wohega wosaboyetar. Worek, rii yen wochirek geenyek iyarer. Worek, rii har yikapwa siiti awin apokoka yeechi, riiti disaipel yechaka eeche yeechi, yikapwa watar aka wok yeeeka iyarer. ⁴¹ Worek, Jisas rii yikapwa siiti tapak hey neekichi siina eeche wor: “Talita kumi.” Dareboyeche eeche wocho: “Yikapwa, ada ninya wocho: na sokwa!” ⁴² Worek, sii ameya sokwar. Sokwachi chishiye itar. Sii 12 sukwiya siir. Worek, ye eena hechi ye harapa negarabor! ⁴³ Worek, Jisas rii yenya harapa eeche wor: “Diita boboyen opoche akar man sawo ye itanakech.” Rii kawka eeche wor: “Siina aboboyen na oti hava.”

NASARET AKAMA MA MIMA YECHA JISAS RIINA WOSOWOYER

6 ¹ Worek, Jisas riita eetaeemen heechi riiti akama siikenek awasen ir. Riiti disaipel ye riina sumowuniga ibar. ² Worek, akamak siitawa nediik rii Ju ma yechi lotu akak maji pokiitar. Nokwapa nokwapa ma mima ye eeka tar. Ye eena meejichi heneba roabor. Ye eeche woher: “Eeta majin rii kapo siitak yar? Diita riina harek, riita hiki tawa boboy ii kapo boy boboy? Rii kapo boyega shecha mirakel otiito? ³ Rii boy kamda tawa? Rii Maria siiti yikapwa. Riiti kumwoy eeta Jems, Josis, Judas, Saimon. Riiti mowey ye boy diika yichu?” Worek, eena ye riina wosowoyer. ⁴ Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Piirapet por riiti hin eyey eem ii yesokwato. Wowak, riiti akama ma siiken ye riiti yaka kumwoy ye riiti magwi piirapet riiti hin yesokwakasakech.” ⁵ Worek, rii mirakel eeka

saka otiirek. Worek, rii riiti tapak how neekiichi hak otii tar ma kawen otii kepi siir. ⁶Rii heneba rabor. Yecha saka hiki siitiichirek. Eena rii heneba rabor. Worek, Jisas rii anadii akama ta ye itarin, rii i maji pokiiitar.

JISAS RII 12 APOSEL YENYA HEECHIREK IR

⁷Worek, rii 12 disaipel yenya uwarek, ye yar. Yarek, rii yenya upurus upurus heechirek ye i ye ir. Rii riiti hapaga tawa boboyen yenya harek, ye kapasek spiriten yeechi raboken eena i ye ir. ⁸Rii yenya wor: “Kwota inyak kububan na neeki i. Geyen ye ikasakech. Boboy woy tawa kwo ye ikasakech. Moni yan woy tawa kwok woyekasakech. ⁹Yatii ii na ru. Riiki upurusen ye ikasakech.” ¹⁰Rii yenya kawka eeche wor: “Kwota inyak akama pochik iyarenak, ma yecha kwona hana aka eeta bak na ta. ¹¹Kwo akar akama pochik iyareney, yecha kwona akan hanan siiney, kwota bana majin meejinan siiney, ii na heechi nosap kwoti yatiik taweyn na kavakava pakachi heechi i. Wonyak, kwota eeche otiiney, yepa hikikiita nagwa nagwa mukuchi tawa boboy yechaka eeche yar.” ¹²Worek, disaipel yecha heechi sabak iniga kapasek boboy dareboy tawa majin eena sawo tar. ¹³Ye nokwapa nokwapa kapasek spiriten yeechi rabotar. Ye maba neeki tawa kwarek hak otii tar ma yenya otiiniga kepi siir.

JON BAPTAIS RIINA SOWAKWOR MAJI

¹⁴Worek, Herot, aka tabo yima, rii diita boboyen meejir. Jisas riiti he eyey eemek i ye yatarin rii eena meejir. Ma kaw ye eeche wor, “Jon Baptais rii saniyeechi sokwar. Eena diita hapaga sii tawa boboy riiti tapak sokwar.” ¹⁵Anadii ma ye eeche wor: “Rii eeta Ilaija.” Anadii ma ye eeche wochar: “Rii eeta mashi piirapet tarega eechaba tawa.”

¹⁶Herot rii diita majin meejichi rii eeche wor: “Rii eeta Jon Baptais! Ada riiti maseken reekiirek, rii eeta saniyeechi sokwar!” ¹⁷⁻¹⁸Mashi Herodias sii Pilip riiti mima tar. Pilip rii Herot riiti kumwoy. Eeta nedii Herodias sii Herot riiti mima. Eecha tarek, eena Jon Baptais rii Herot riina eeche wochar: “Mii kumwoy riiti miman yawey, God riita saka kwoya hewak!” Herot riitaba eeche worek, Jon riina sen pokok jichi akak heechir. Herodias siita otiirek, Jon poko ji akak tar. ¹⁹Worek, Herodias sii Jon Baptais riina yuyatarek, eena riina sowakwoken gegiyatar. Worek, Herot riita tari, sii saka kiki siirek. ²⁰Herot rii Jon riina akii tar. Rii eeche hikir Jon rii eeta holi ma kepi, rii God riiti yon saniga otii tar ma, nagwa nagwa ichar ma. Eena rii Jon riina siitii kowu tar. Ma sowakwokasakech. Herot rii Jon riita ba tar majin eena meeji tarek, rii riiti inyaka nubu nubu tarek rii akii tar. Wocharek, rii eena Jon rii ba tar majin meejiken gegiyatar.

²¹Komas Herodias sii riina sowakwo nobon eeche her. Herot riina yimowur nediin rii eena harapa nokusha ar. Gavman harapa ma, ow ana

pichar harapa ma, Galili nosapek tar harapa ma yecha nokusha abaken yar. ²²Ya arek, Herodias siiti mima yikapwa sii ya eeka hokwachi tosiir. Tosii tarek, Herot riita eeta ak yar ma yechaka eena kwoya hechar. Kwoya hecharek, aka tabo yima Herot rii eeta yikapwa siina eecha wor: “Nija boy boboyen yaken hiki taney ii na wonyak ada ninya hak.” ²³Herot rii mayama harapa maji ba rii ma howuchi eecha wor: “Ada ninya masewoyeri anapa nija wohenyak hakiita. Nicha eeji siita kowu tawa boboyen chipiin wohenyey, anapa ninya kaw hakiita!” ²⁴Worek, yikapwa sii sabak i siiti awika eecha ir. Irek, sii awi siina eecha woher: “Boy boboyen adapa yaken wohekiita?” Awi sii meejichi awasen eecha wor: “Nija napa Jon Baptais riiti maseken ya.” ²⁵Yikapwa sii meejichi ameya ya aka tabo yima riina woher: “Ada hikitu miita Jon Baptais riiti maseken heebiyak woyechi ana ha!” ²⁶Worek, Herot rii meejichi riiti inyaka harapa nomoyar. Worek, rii wochar maji barek, ma howuchi eecha worek, iibak yichar harapa ma ye meejibarek, eena rii woshakasakech. ²⁷Worek, aka tabo yima, rii soldia ma poren ameya heechirek rii i Jon Baptais riiti maseken yaken eena ir. ²⁸Soldia rii heechi i poko jichar akak iyar Jon riiti maseken tiimii yeechi heebiyak woyechi yayar. Yayaniga eeta yikapwa siina har. Harek, yikapwa sii yeechi siiti awi siina har. ²⁹Worek, Jon riiti maji pokiitar ma ye meejichi yaniga riiti maban yeechi tiiriimo supuk ye i chir.

JISAS RII 5,000 MAN HAVAR

³⁰Aposel ma ye ya Jisas riitak yopo wuchi yicharek, yecha otii tar yo majin eena riina sawo tar. ³¹Worek, nokwapa nokwapa ma mima ye Jisas riitak riiti disaipel yechaka yatar icharek, ye otii a nediikasakech. Worek, rii yenya eecha wor: “Na hawa akar eem ma biish tawa eemek eeka i yihapakak.” ³²Worek, ye jabiiren yeechi yechaba ma biish tar eemek heechi ir.

³³Worek nokwapa nokwapa ma mima ye yenya herek ye heechi ir. Eeta akama tar ma mima yenokwapa nokwapa akaman heechi nosapek mapo i Jisas riita jabiir ir gay eemek eeka kowu tar. ³⁴Worek, Jisas rii i gayechi nosapek i yowur. I yowuniga rii nokwapa nokwapa ma miman her. Rii yenya hechi harapa inyakaan hikir. Yecha sipsipega eecha tar siitii kowu makasakech eena rii inyakapa hikir. Hikichi rii yenya harapa majin sawo tar. ³⁵Ya yeyik otii tar nediik Jisas riiti maji pokii ma ye ya riina eecha wor: “Diita eem eeta ma biish tawa eem. Eeta hogo siik. ³⁶Wowak, diita ma mima yenya na heechinak, sa i yey. I yeyinak, aboboyen tokochi sa a.” ³⁷Jisas rii awasen eecha wor: “Kwota keena na yenya hava.” Yecha riina awasen eecha woher: “Mii kapo eechahikitu: nota i geyen 200 dola yak tokochi yayaniga diita ma yenya havakiita?” ³⁸Worek, Jisas rii yenya eecha woher: “Kwo gey shasha tawa? Ne i he.” Worek, ye i hechi ya riina awasen eecha wor: “Gey yokotapa tawa. Emiyep upurus tawa.”

³⁹Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Ma mima ye sa woheja kepik saniga saniga yopochichi yi ye i ta.” ⁴⁰Worek, ma mima ye yichari, kaw 100 ma, kaw 50 ma eeche eeche yichar. ⁴¹Worek, Jisas rii geyen yokotapa yeechi neekichi rii neren mo hechi God riina woshiar. Woshieechi rii geyen reekiichi riiti disaipel yenya harek, ye eeta ma mima yenya homachichi hapoy pakar. Worek, emiyep piirin eechaba reekii reekiich eyey ma mima yenya hapoy pakabar. ⁴²Worek, yecha ari eeta kiki siir. ⁴³Worek, disaipel yecha kiki siirek heechir gey kaw emiyepika eeche 12 wasahaya kwowuk woyechiniga yichir. ⁴⁴Eeta geyen ar ma ye 5,000 ma.

JISAS RII PA HEK HOWU ICHAR

⁴⁵Jisas riita ameya yenya wochirek, ye jabiirek i yeyichi Betsaida akamak eeka mapo iken ir. Betsaida sii kata yepak tar. Worek, rii ma mima yenya wochirek ye heechi ir. ⁴⁶Eyey heechirek ye irek rii heechi kwowuk yo i God riina maji batar. ⁴⁷Hogo sii nediik jabiir pa nediik watarek, Jisas rii pagiirebak howu i siitiitar. Riitaba saniga tar. ⁴⁸Worek, Jisas rii her sowa harapa yari eeta jabiiren pichar. Picharek, ye eyik katari harapa yo otii tar. Worek, uhadii nediik Jisas rii pa hebak howu piitii i yenya i heechi mapo iken otii tar. ⁴⁹Irek, disaipel yecha riita pa hek howu icharek yecha riina hechi eeche wor: “Ka kapo Gaba!” Yecha harapa uwar. ⁵⁰Yecha harapa akii tarek, eena uwar. Worek, jisas rii ameya yenya eeche wor: “Na hapaga sii. Dii ada yato. Opoche akiitanakech.” ⁵¹Worek, rii i jabiirek yowurek, sowa yatari eeta siir. Worek, disaipel yechi inyaka wopu eeta heneba rabochi harapa hiki tar. ⁵²Jisas riita geyen otiirin yecha otiir mun saka hiki tarek. Yechi marenoku eena Jisas riin saka hehar herek.

JISAS RII NOKWAPA NOKWAPA GENESARET HAK OTII TAR MAN RII OTII KEPI SIIR

⁵³Jisas rii riiti disaipel yechaka i Genesaret pak eeka igayer. Igayer, yecha jabiir pokok pi seechir. ⁵⁴Seechirek, ye jabiir heechi i yowurek, ma mima ye Jisas riina ameya her. ⁵⁵Worek, yecha eyey akamak i ye yar. I ye yarek, akamak hak otii tar ma yen yemek jichichi kiya kiya yari Jisas riita tar eemek yaya seechi ye ir. ⁵⁶Jisas rii nowo tar eemek, aka tar eemek, akama tar eemek, eeka har chishi ye itar. Chishi ye itarek, ma mima ye hak otii tar ma yenya riitak ye ichar. Awabatar eemek ye i seechi tar. Ye i seechi tarek, ye Jisas riina woyasachiyasa hechar: “Diita hak otii tawa ma yepa miiti saketen tapak kapo neeki hekiita.” Ma kaw ye riiti saketen neeki her ye eeta kepi siir.

GOD RIITI LO EETA WAYEGA YECHI LON DAGIIR POYETU

7 ¹Perisi ma ye Ju ma yechi lo maji pokiitawa ma kaw yechaka Jerusalem akaman heechi yar. Yari, Jisas riitaka eeche yopo wuchi

siitiir. ²Worek, yecha her: Jisas riiti disaipel kaw ye yechi tapan Perisi yechi tapan uku yeetii tawabaga saka eeche yeetii tarek. Perisi ye eeche wor: disaipel ye tapan uku yeetiichi akasakech. ³(Perisi ma ye akar Ju ma yechaka yechi wayega yechi nobon sumowutu. Sumowu tawak ye yechi tapan Ju ma yechi wayega yechi tapan otii tawabaga eeche otiinan siiney, yecha aboboy akasakech. ⁴Ye awaba tanak aboboy tokoney, aboboyen ukuk panebiyanan siiney yecha sakapa akiitawak. Yecha anadii wayega yecha har nokwapa nokwapa loban eena sumowutu. Een sumowu tawak, ye heebiya, awo, kapa awo, cheyen ye eena yeetiito.) ⁵Worek, Perisi ma ye Ju ma yechi lon Tisa tar ma yechaka Jisas riina woher: “Boyewak miiti disaipel ye wayega yechi nobon saka sumowu tawak? Ye tapan ukuyeetiichi kiya noku akasakech.” ⁶Worek, Jisas rii yenya awasen eeche wor: “Pirapet Aisaia rii kwona mashi keyichiri, rii maji siikenen keyichir. Rii keyiri eeche wocho kwo eeta woshepii tawa ma. Rii eeche keyir.

‘God rii eeche wocho: Diita ma mima ye yechi kujabak eeji hin biish shebo shebo habato.

Yechi inyaka wopu ana esiinato.

⁷Yecha eeji hin sobo biish habata.

Yecha maji eeche pokiitu: mak otii tar lon ye eeche wocho ii eeta God riiti lon no mukuchichu.

Eena yecha God riiti hin sobo biish habato!’

⁸Worek, Jisas rii kawka eeche wor: “Kwo God riiti lon heechirek, kwo eena ma yecha otii tawa abon eena sumowutu.” ⁹Rii kawka eeche wor: “Kwo keena God riiti majin wosowoy tawey, hehar otii hecho. Kwo kwoti loban eena sumowuken gegiyato. Eena kwo God riiti majin nasiwoyetu. ¹⁰Moses rii eeche wor: ‘Kwo na awi apoko yechi kuruk ta. Ma por rii awi apoko piiriin hin kapasek habaney, eena riin pi sowakwo.’ ¹¹⁻¹²Wowak, kwo maji eeche pokiitu: ‘Ma por rii awi apokon kiyatay boboy taney, rii eeche wonyey: dii eeta God riiti, ii sa awi apoko kayek sii.’ ¹³Kwota eeche otiichi akar man pikiitawey, ii kwo God riiti majin kwo nasowoyetu. Kwo diita yikadey yon nokwapa nokwapa otiito.”

MAN OTIINIGA KEHA TAWA BOBOY

¹⁴Worek, Jisas rii ma mima yenya uwarek, ye yarek, rii maji eeche wor: “Kwota ana na meejichi na hiki ta. ¹⁵Sabak tawa boboy sii ma riiti sugu wopu wok inyey, sii man otii kehakasakech. Yaho. Ma riiti sugu wopuk tawa boboy siita geenyik ya sayawey siita ma riin otii kehato.

¹⁶(Kwota mabiyaka tawey ii napa meejii.)”

¹⁷Rii eeta ma mima yenya heechi rii aka wok heechi ir. Heechi irek, riiti disaipel ye riita bar shiy tawa majin woher. ¹⁸Woherek, rii

yenya eeche woher: “Kwoti marenoku kapo biish tabato? Kwo boy hikikasakech? Sabak tawa boboy ma yechi sugu wopu wok inyey, iipa saka man otii kehakiitawak. ¹⁹Yechi inyakak ikasakech. Yechi suguk eeke ichi sii awasen sabak ya saya ichu.” (Jisas riita diita majin bari, rii eeche wor: eyey kiya noku napa a ta.) ²⁰Rii kawka eeche wor: “Eeta boboy sii man heechi yasaya otiiniga kehato. ²¹Ma yechi inyaka kapasek hiki tawey, hikichi otii tawey, ye ya saya diita kapasek boboy eeche otiito: ye hiyi yatawey, pi sowakwo tawey, ²²⁻²³nobo miman anemesh roko tawey, nokwapa nokwapa boboyen kwoya hechawey, kapasek boboy otii tawey, woshepii maji bo tawey, yama yama chishi tawey, inyaka kapasek hiki tawey, man wosiiboy tawey, hikisha yesha inyaka hiki tawey, hikisha tawa boboy hiki tawey, sii eena ya sayaniga eeche otii tawak, eena otiiniga kehato.

TAIA AKAMAK BANA BANA TAR MIMA SIITA JISAS RIINA HIKI SIITIICHIR

²⁴Jisas rii eeta akaman heechi Taia akama nosapek ir. Iri rii aka podat tarek eeke iyarer. Ma riina henyak tanan eena yuyar. Worek, rii veenyikasakech. ²⁵Mima pochi sii eeke tari siiti mima yikapwa sii kapasek spiriteka eeche tar. Nokwapa sii meejir Jisas rii eeke tari, sii meejichi Jisas riitak yar. Yari, Jisas riiti yatii jumuk saka heyi yir. ²⁶Yirek sii Jisas riina woyasachiyasa woher: “Eeta kapasek spirit eeji yikapwak taweyn eena na yeechi rabo.” Diita mima sii akar nosap pochik tar mima. Siin Pinisia akama Siria nosapek eeke siin yimowur mima. ²⁷Worek, Jisas rii awasen diita shiy tawa majin siina eeche wor: “Nota mapo yikapwan napa hava ta. Opoche no yikapwa yechi aboboyen yeechiniga asan rabochichanak atanakech.” ²⁸Worek, sii awasen riina eeche wor: “Harapa Ma, eetata eeche otiito. Yikapwa eeche rabo tawa chepii asa chey kuruk taweyek yecha ato.” ²⁹Worek, Jisas rii meejichi eeche wor, “Nija eeta yikadey majin awasen bawey, na heechi niji akamak i. Eeta kapasek spirit sii eeta niji yikapwak tari sii eeta heechi ir!” ³⁰Worek, sii heechi siiti akamak i her yikapwa siiti cheyek waterek her. Kapasek spirit eeta ir.

JISAS RIITA KAPASEK TAR MA OTII KEPI SIIR

³¹Worek, Jisas rii Taia akamak bana bana tar nosapen heechi ir. Heechi irek, Saidon akama i heechi Dikapolis nosapen i heechi Galili Pak iyarer. ³²Iyarerek, ma kaw ye ma poren Jisas riitak yayar. Riiti mabiya gii siitiitar. Riiti tarekwoy paretar. Yecha riina yayaniga Jisas riina woher: riita riiti tapak neeki hek eena woyasachiyasa her. ³³Worek, Jisas riita ma mima yenya heechi riitaban saniga yeechi ye ir. Ye ichi rii riiti tapak mabiyan gwayechi rii sagwiyan piichi ma riiti tarekwoyen how neeki her. ³⁴Worek, Jisas rii neren mo hechi rii biikiipoyechi eeta ma

riina eecha wor: “Epata.” Diita maji siiti mu eecha wocho: ‘Na tagwa!’
³⁵Worek, ameya eeta ma rii mabiya tagwar. Riiti tarekwoy danegwar.
 Worek, rii maji kepi batar. ³⁶Worek, Jisas rii yenya anacheketar diita
 otiir boboyen yecha anadii man sawo mukuchinakech. Anacheke tari,
 ye meejichi eena geenyik harapa kwodii wo ye ichar. ³⁷Meejitar ma
 ye harapa nyegarabochi eecha wor: “Riita otii tawa boboy eeta kepi
 boboyeban eena otiito! Rii otiiniga mabiya giitawa ma eeta meejito,
 tarekwoy par tawa ma eeta maji kepi bato!”

JISAS RII 4,000 MA MIMA YENYA HAVATAR

8 ¹Eeta nedii ameda siirek, nokwapa nokwapa ma mima ye kawka ya
 yopo wuchi yichar. Aboboy hamarek, Jisas rii riiti disaipel yenya
 uwarek ye ya riitaka eecha siitiir. ²Worek, rii eecha wor: “Diita yawa
 ma mima yenya ada harapa inyakapwa hikitu. Yadii piiriichar yecha
 adaka eecha siiri ye aboboyekasakech. Ye kaw yapa eemek taren yar. ³Ye
 eechi hatawak, ada yenya heechinak inyey, yepa kaponobok i sakakiita.”
⁴Worek, riiti disaipel yecha riina woher: “Nota diita ma biish tawa eemek
 ya tawey, nopa aboboy siitan tokochi yenya havakiita?” ⁵Jisas rii yenya
 eecha woher: “Kwo gey kapo shasha heechitu?” Ye awasen eecha wor: “7
 gey tawa.”

⁶Worek, rii ma mima yen wochirek ye nosapek hey yi ye ir. Yi ye irek,
 rii 7 gey yeechi, God riina woshiachi, reekiichi disaipel yecha homachi
 haken har. Harek, ye eecha otiir. ⁷Worek, emiyep kaw tabatar. Worek,
 Jisas rii eena woshiachi disaipel yenya eecha wor: Eetayo, na homachi
 hapoy paka. ⁸Worek, eyey ma mima ye achi eeta kiki siir. 4,000 ma mima
 eeka tar. ⁹Worek, ye ari kiki siirek, kaw yopo yichi 7 wasahaya kwowuk
 woyer. Worek, Jisas rii ma mima yenya wochirek ir. ¹⁰Worek, rii ameya
 riiti disaipel yechaka eecha ijabiirek ye ichi Dalmanuta nosapek eeka ir.

PERISI MA YE JISAS RIINA WOHER MIRAKEL OTIIKEN EENA WOHER

¹¹Worek, Perisi ma kaw ye Jisas riitak ya awasen awasen ow majin batar.
 Ye Jisas riina biish apo diigiichi ba hechar. Ye Jisas riina mirakel otiiken
 wohechari, riita mirakelen otiinak God riita riina hechi wohowuken eena
 wochar. ¹²Worek, Jisas rii biikiipoyechi eecha wor: “Boyewak diita eyey
 ma mima ye mirakelen otiikeneena wowohecho? Ada kwona wocho, yaho.
 Diita ma mima yenya God rii mirakel otii mukuchikasakech.” ¹³Worek, rii
 yenya heechi jabiirek i ye ichi yepak iken eena sayarer.

JISAS RII PERISI YECHI KAPASEK MAJI POKII TAWA BOBOYEN EENA HECHI RIITI DISAIPEL YENYA OW POY SIIKER WOR

¹⁴Pak ichari, disaipel ye geyen yaken otiiri abosuchi heechi ir. Geyen
 podateba jabiir wok tar. ¹⁵Jisas rii yenya eecha wor: “Na ow poy sii

ta! Perisi yechi yis, Herot riiti yis eena na ow poy sii ta.” ¹⁶Eena yecha awasen awasen eeche wor: “Gey no biish eena rii eeche wor.” ¹⁷Yecha batar maji Jisas rii hikir. Eena rii eeche woher: “Boyewak kwo eeche ba ye itu, no geyekasakech? Kwo o boy saka hikitawak? Kwo marenoko kiiriide siitiito?” ¹⁸Kwota miyika tawa. Kwo boy saka hechawak? Kwota mabiyaka tawa. Kwo boy saka meejitawak. Kwo boy kapo abosuchetu? ¹⁹Eeta nediik ada yokotapa geyen 5,000 ma miman reekiichi hapoy pakar i kapo wasahaya kwow shasha kwo yeechi yichir?” Ye awasen eeche wor: “12.” ²⁰Jisas rii kawka eeche woher: “Eeta nediik ada geyen 4,000 ma miman reekiichi hapoy pakar i kapo wasohaya kwow shasha kwo yeechi woyechi yichir?” Ye awasen eeche wor, “7.” ²¹Kwo heri kwo eena o boy saka hikitawak?”

JISAS RII MIY DUMUR MA POREN BETSAIDA AKAMAK OTII KEPi SIIR

²²Worek, yeecha Betasida akamak iyarer. Iyarerek, ma kaw ye miy dumur ma poren Jisas riitaka yayar. Yayarek, ye Jisas riita eeta ma riina tapak neeki heken woher. ²³Worek, Jisas rii miy dumur ma riiti tapan howu neekir. Neekichi rii sabak ye ir. Akaman heechi ir. Worek, rii eeta ma riiti miyin rii sogwiyak piir. Piichi Jisas rii riina riiti tapak howu neekichi riina eeche woher: “Mii boy boboyen kapo hecho?” ²⁴Worek, eeta ma rii mey maka hechi eeche wor: “Ada man hechawey, me chishinaga ada eeche hecho.” ²⁵Worek, Jisas rii riiti tapak eeta ma riiti miyin kawka how neeki her. Worek, eeta ma rii hehar he siitiichichi, miy otii kepi siirek, rii eyey boboyen eeta hehar her. ²⁶Worek; Jisas rii eeta ma riina riiti akak heechirek ir. Rii riina eeche wor: “Mii akamak iyarekasakech.”

PITA RII EECHA WOR: JISAS RII EETA KRAIST

²⁷Worek, Jisas riita riiti disaipel yechaka eena heechi Sisaria Pilipai eeta nosapek tawa akama ye eeka ir. Nobon icharek, rii yenya eeche woher: “Ana na wo, ma mima ye ana shecha wocho an kapo nama?” ²⁸Ye awasen eeche wor: “Ma kaw ye eeche wocho, mii eeta Jon Baptais. Anadii ma ye way eeche wocho, mii eeta Ilaija. Anadii ma ye way eeche wocho, mii eeta piirapet por.” ²⁹Jisas rii meejichi eeche woher, “Kwo tawey kwo shecha hiku, ada kapo nama?” Worek, Pita rii awasen eeche wor: “Mii eeta Kraist.” ³⁰Worek, Jisas rii yenya anachekechi wor: “Anadii ma pochi sawotanakech.”

JISAS RII RIITI DISAIPeL YENYA RIITA KAPA MEEJI HA TAWA BOBOYEN YENYA SAWOTAR

³¹Worek, Jisas rii riiti disaipel yen maji pokiitar. Rii eeche wor: “Ma Yikapwa rii harapa kapa meiji tawa boboyen eena sapa kiya ta. Ju yechi

harapa ma ye, opelen otii tar ma ye, lon maji pokii tawa ma ye, Ma Yikapwa riina sapa magiirechicha. Riina sowakwokiita. Sowakwonak, riipa yadii piiriichar siichinga saniyeechi awasen yesokwakiita.” ³²Diita maji riita yenza geenyik kwodii wor. Worek, Pita rii Jisas riina yeechi anadii eemek ye i riina wosawo tar. ³³Worek, Jisas rii dareboyechi riiti disaipel yenza hechi Pita riita bar majin eena wosowoyechi eeche wor. “Mii Gaba, mii na eejimagiirek na ye i. Miita hiki tawa boboy eeta ma yechi yin mii eena hikitu. Eeta God riitikasakech!”

³⁴Worek, Jisas rii ma mima yen riiti disaipel yechaka eeche uwachi eeche wor: “Ma por rii adaka eeche ik otiiney, rii sapa riiti nobon mayama heechi abosuchiniga rii sapa riina har yon kiyachiniga ana sumowu ta. ³⁵Ma por rii riiti popoyen egesii taney, riipa sii siiken siikiita. Ma por rii riiti popoyen ana haney, hadabas maji kepin sawo tawa yon eena haney, riipa popoy kepiweyn yeechi riipa eecheba eecheba takiita. ³⁶Ma por rii eyey diita nosapek tawa boboyeban ya hamaney, riiti popoyen heechiney, kapo rii boyen yar? Yaho. Eeta sii siiken. ³⁷Ma ye popoyen tokokasakech. ³⁸Diita nedii ma mima ye harapa kapasek yo otii tawey dii eeta God riin wosowoye tawa nedii ma por rii eejii majin hiibiya yaney, ana hiibiya yaney, komas riipa Apoko God riiti hadabas boboyek eeke riiti ejel kepika yanak, Ma Yikapwa adapa riina hibiya yakiita.”

9 ¹Rii kawka eeche wor: “Diita majinopoche abosuchitanakech. Ma kaw ye diika tawey, yecha hakasakech, ye tanak, God riiti hapaga tawa kigdom eena hekiita.”

JISAS RIITI MABA ANADII MABA KEPI HER

²Komas 6 de siirek, Jisas riita Pita, Jems, Jon yechaban yeechi harapa hisaw kwowuk neeki ir. Irek, yecha riina hecharek, riiti maba diireboyechi siir. ³Riiti riki sii diireboyichi apoma siibar. Diita nosapek tawa ma eecheba otii apoma hekasakech. ⁴Worek, disaipel piiriichar ye her Ilaija, Moses piir Jisas riitaka maji eeche ba tar. ⁵Worek, Pita riita maji yesokwa bar. Jisas riina eeche wor: “Tisa dii eeta boboy kepinota diika tawey, nota karakada aka piiriichar otiik. Mi pochi. Moses ri pochi. Ilaija ri pochi.” ⁶Rii, piiriita, akii tarek rii ri maji hikikasakech, eena eeche wor. ⁷Worek, hejagwayap yarek, yenza ya gamur. Gamurek, hejagwayap punyetarek uwar aya eeche wor: “Dii eeta eejii kwoyawoy hechawa yikapwa. Riiti majin napa meeji ta!” ⁸Worek, ye ameya he ye iri, ma hekasakech. Jisas riitaba yechaka eeche tar.

⁹Worek, ye kwowun heechi ya sakar. Ya saka tarek, Jisas rii yenza eeche wor: “Kwota hewa boboyen kwo opoche anadii man batanakech. Ma Yikapwa rii haniga saniyeechi kawka sokwanak eeta nediik napa eeke sawo ta.” ¹⁰Ye miiti majin meejiichi eena sumowur. Worek, ye awasen awasen ba tar: “Diita haniga saniyeechi kawka sokwa maji iiboy

maji?” ¹¹ Worek, ye Jisas riina woher: “Boyewak lo majin pokii tawa ma ye eeche wocho: mapo Ilaija rii sapa ya?” ¹² Rii awasen eeche wor: “Ayo, boyewak mashi keyir maji eeche wocho: Ma Yikapwa rii sapa harapa kapa meeji tanak riina sapa wosoboy ta?” ¹³ Ada kwona wocho: Ilaija rii yar. Yarek, mashi keyir maji eeche wochowey, ma mima ye riina eyey boboyen riina otiiken otiiri, ye riina otiir.”

JISAS EII KAPASEK SPIRITEKA TAR YIKAPWAN OTII KEPI SIIR

¹⁴ Worek, ye i anadii disaipel yechaka siir. Siirek, ye her nokwapa nokwapa ma mima ye eeka tar. Lon maji pokii tar ma ye disaipel yenya ow majin awasen awasen ba tar. ¹⁵ Ma mima ye Jisas riina hechi ye negiirabachi amaba i riina woshiatar. ¹⁶ Worek, Jisas rii yenya woher: “Kwo yechaka boyen majin bato?” ¹⁷ Worek, ma por rii eeta ma mima yechi nediik tari rii Jisas riin awasen eeche wor: “Tisa, eeji yikapwa spirit kapasekeka eeche taweyn ada miitak yayawa. Ri kuja maji bakasakech. ¹⁸ Kapasek spirit rii yikapwan pichichi nosapek raboto. Rabotawak, sogwiya kujak piitiiwoy pu takiiviikiikiirena siitiichichu. Wowak, riiti maba eeta kiikiita siitiito. Ada miiti disaipel woheri, yecha eena kikisiichi yeechi rabokasakech.” ¹⁹ Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Kwota hiki siitiichichawa boboyekasakech. Kapo shasha nedii ada kwotaka takiita? Kapo shasha nedii ada kwoti nomon kiyakiita? Yikapwan adaka na yaya!” ²⁰ Worek, ye yikapwan Jisas riitak yayar. yayarek, kapasek spirit rii Jisas riina hechi yikapwan kapasek otiirek, yikapwa rii nosapek sakar. Sakachi nosapek jimo jemo chishitari sogwiya kujak yatar. ²¹ Worek, Jisas rii eeta yikapwa riiti apoko riina woher: “Kapo siitayek nediik eeche otiir?” Apoko rii awasen eeche wor: Rii yibarega tarek eeka siir. ²² Echaba nedii rii yikapwa riina sowakwoken otii hechi hik yeechi raboken otii hechi, pak raboken otii hechar. Eena mii kiki siiney, miita nona na inyakapa hikichi kiyatayechi na badiigiichi!” ²³ Worek, Jisas rii eeche wor: “Ayo, miita kiki siiney iipa otiikiita. Ma por rii hiki siitiichiney, riipa keena otiikiita.” ²⁴ Worek, apoko rii ameya eeche wor: “Ada hiki siitiichichawey, sii eeta tobo. Eena ana na miita kiyatay!” ²⁵ Worek, Jisas rii her ma mima ye eyey ameya ya riitaka bana bana siitiir. Eena rii kapasek spiriten eena eeche wor: “Ma kujan diimii tawa spirit ma mabiya giitawa spirit, mii yikapwan na heechi saya sabak ichi kawka iyarekasakech!” ²⁶ Worek, eeta spirit rii harapa uwachi yikapwan kawka wadesiichi heechi saya sabak ir. Irek, yikapwa rii ha tawa maga eeche her. Herek, ye eeche wor: “Rii eeta ha siiken hawa!” ²⁷ Worek, Jisas rii riiti tapak neekichi eeta sokwaken kiyatayichirek, rii sokwa siitiir.

²⁸ Worek, Jisas rii aka porek iyareri riiti disaipel riina veenyichi eeche woher: “Boyewak nota diita spirit kapaseken saka yeechi rabowa?” ²⁹ Jisas rii yenya awasen eeche wor: “God riina wohechawa boboy siitaba saniga otiito. Anadii boboy sii saka kiki siikiitawak.”

JISAS EII KAWKA RIITA HAK TAWA MAJIN WOR

³⁰Worek eeta eemen yecha heechi ye Galili nosapek ieeka chishitar. Eeka tari, Jisas rii eeka i tari ma riina i henyan rii yuyar. ³¹Rii riiti disaipel yenya maji pokiiken gegiyatar. Eena rii yuyatar. Rii eeta yenya eeche wor: “Ma Yikapwa riin ma yechi tapak how hakiita. How hanak, yecha riina sowakwokiita. Sowakwonak, yadii piiriichar siinak, God riita riina otii saniyeechi kawka yesokwakiita.” ³²Worek, yecha riita bar maji mun saka hiki tarek. Worek, ye akiirek, eena ye saka riina woherek.

KAPO NAMA EETA HARAPA?

³³Worek, ye Kapaneam akamak iyarer. Iyarerek ye aka porek i siir. I siirek, Jisas rii riiti disaipel yenya eeche woher: “Kwo nobok ichari, kwo boy majin ba ichar?” ³⁴Wori, ye saka awasen barek. Yecha nobok ichari harapa ma sii man eena ba icharek, eena saka awasen barek. ³⁵Worek, Jisas rii yi 12 disaipel yenya wo yayar. Yayarek, rii yenya eeche wor: “Ma por rii harapa ma siiken otiiney, rii sapa i komas nobo ma sii. Rii sapa yon eyey man kiyatayi ma sii.” ³⁶Worek, rii karakada yikapwa poren tapak yeechi ye i yechi misomak eeka siitiichir. Worek, Jisas rii riiti tapan yesokwa yikapwan neeki rii yenya eeche wor: ³⁷“Ma por rii eeji yon eeji hik otiiken hikiney, rii jecha tana yikapwa poren yaney, ii riipa ana eecheba yakiita. Eecha otiiney, riipa ana heechirek yar Apoko riina eecheba yakiita.”

EETA MA RII NONA PINYAN SIINEY RII EETA NOTI NAREBOY

³⁸Jon riita Jisas riina eeche wor: “Tisa, nota her ma por rii miiti hik kapasek spirit yeechi raboto. Worek, nota riina anacheke. Eecha otiiri riita nona sumowukasakech. Eena riina anacheke.” ³⁹Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Opoche riina anacheketanakech. Ma por rii mirakel eeji hik otii taney, riipa ana ameya wosoboyekasakech. ⁴⁰Ma rii nona pinyan siiney, rii eeta noti nareboy. ⁴¹Diita majin na makebek heechi: Kwota Kraist riiti yon otii tawey, ma por rii eena hikichi kwona ukun havaney, rii komas hadabas boboyen yakiita.”

KAPASEK OTII TAWA BOBOY SII MA RIITA HIKI SIITIICHICHAWA BOBOYEN DI DAREBOYETO

⁴²“Ana hiki siitiichichawa karakada yikapwan eena na hiki ta. Ma por rii kapasek boboyen otiichiwey, diita yikapwa rii eeji nobon heehci inyey, ii napa riiti borewagii papak kiitichi somakwotii tawa pak heechinak sa ye i. ⁴³Miiti tapak kapasek boboy otii taney, ii na yiipa tiimii rabo. Eeta kepi miiti tapan tiimii raboney, mii howuk tawa hadabas eem kepik iyarekiita. Eeta kapasek tapa upurus siik gegiyaney, ii miipa hi uwu tawa eemek ikiita. Eeta hi ha

i hikikasakech. ⁴⁴(Eeka yechi owugiir hakasakech. Eeta hi ha ikasakech.)
⁴⁵Miiti yatii siita miina otiichinak kapasek boboyen sakaney, ii na tiimii rabo. Eeta kepi miiti yatiin tiimii raboney, mii howuk tawa hadabas eem kepik iyarekiita. Eeta kapasek yatii upurus silk gegiyaney, iipa miina yeechi hi uwu tawa eemek rabokiita. ⁴⁶Eeka yechi owugiir hakasakech. Eeta hi ha ikasakech.
⁴⁷Miiti miy siita miina otiichinak, miita kapasek boboyeka sakaney, ii na miy hor yeechi rabo. Eeta kepi mii God riiti kigdom miy podatebak iyarekiita. eeta kapasek miy upurus taken gegiya taney, iipa miina hi uwu tawa eemek rabochinyak ikiita. Eeka yechi owugiir saka hekiitawak. Eeta hi saka ha ikiitawak.

⁴⁸“Eyey ma kwona higa tawa boboyek, woshiga tawa boboyek otiichichanak kwota eeka mak siikiita. ⁴⁹Woshi eeta otiichichawa boboy kepi. ⁵⁰Wowak, woshi siita somakwotii tawa boboy hamaney, kwopa kapo shecha otiinak siipa kawka somakwotakiita? Woshi sa kwoti wok tanak, kwo napa kwoti yaka kumwoy yechaka eechea hehar yicha.”

JISAS RII MIMAN HEECHI TAWA MAJIN WOR

10 ¹Worek, Jisas rii eeta eemen heechi rii Judia nosapek eeka ir. Iri, rii Jodan Pa heechi yepak ir. Worek, nokwapa nokwapa ma mima ye riitak yar. Riitak yarek, rii yenza mashi maji pokiitarega rii yenza eecheba pokiitar.

²Worek, Perisi ma kaw ye riitak yar. Yarek, ye riina kapasek otiiken eena apo diigii hechar. Eena yecha riina eechea woher: “Miita nona na wo. Eeta lo ii boy ma por rii riiti miman sayi heechinak ikiita?” ³Jisas rii meejichi awasen eechea woher: “Moses rii kwon boy lon har?” ⁴Ye awasen eechea wor: “Moses rii nona saka anachekerek. Rii eechea wor: miman sayi heechinak ik otiiney, rii sapa jeyen mapo keyichi heechanak i.” ⁵Worek, Jisas rii yenza eechea wor: “Kwota marenoku hapaga eena Moses rii eeta jey eena keyichi har. ⁶Wowak, tasiir nedii, God rii eyey boboyen otiirek, God riita maka mimaka eechea taken eena otiir. ⁷Eena ma por riiti awi eepi heechi i mimaka eechea sa ta. ⁸Tanak, piir eeta podabak takiita. Wowak, piir saniga saniga takiisakech. Piir podat tawa. ⁹Eena God riita chegek heechiri, ma kwo opoche eena sayichinak i ya yatanakech.”

¹⁰Worek, yecha aka wok awasen iyarek, disaipel ye Jisas riita bar majin woher. ¹¹Woherek, Jisas rii yenza eechea wor: “Kata ma por rii riiti miman sayi heechinak inyak, rii way akar miman yaney, rii riiti mayama miman kapasek oti heechinak ikiita. ¹²Eechaba mima sii siiti ma riina yuyeechi heechi i akar man siiney, sii mayama eecheba kapasek eechea otii heechinak ikiita.”

JISAS RII KARAKADA YIKAPWA YENYA RUKUSII MAJI GOD RIINA WOCHAR

¹³Ma mima kaw ye karakada yikapwa yenza yaya Jisas riitak riiti tapak neekiken eena yayar. Worek, disaipel yecha hechi yenza ow maji

bar. ¹⁴Worek, Jisas rii hechi kwotayechi disaipel yenya maji eeche wor: “Yikapwan heechinak sa adak ya. Opoche anachekatanakech. God riiti kigdom eeta yikapwaga eeche tawa ma yechi. ¹⁵Opoche abosiichitanakech. Kata ma rii God riiti kigdom eemek iken gegiyaney, rii sapa yikapwaga eeche, siichi i. ¹⁶Worek, rii yikapwa yen tapak saniga saniga yeechi neeki i yenya God riina rukusii majin bachitar.

YA MONIKA TAR MA

¹⁷Worek, jisas rii ik otiirek, ma por rii amaba ya yatii bogok putiichi Jisas riina woher: “Tisa kepi, ada boyega shecha otiinak adapa eechaba eechaba takiita?” ¹⁸Jisas rii awasen eeche wor: “Boyewak mii ana eeche habato: an kepi? God podareba riita eeta kepi. ¹⁹Lo majin miita hikitu: ma por pi sowakwotanakech. Nobo miman opoche anemesh rokotanakech. Hiy opoche yatanakech. Woshepii maji batanakech. Mey boboyen opoche kwoya hechi ya tanakech. Awi eepi yechi hin na kwoya ba ta.” ²⁰Kata ma meejichi eeche wor: “Tisa, ada yibarega tarek, ada diita lon, sumowu tari diita apa.” ²¹Worek, Jisas rii riiti misoman hehar mey maka hechi rii rukusii tarek eeche wor: “Miita wonyak, miita harapa yan hevenek yakiita. Wowak, na ya. Ana na sumowu ta.” ²²Worek, kata ma rii meejichi riiti misoma eyepii siitiir. Riiti inyaka nomoyaniga ir. Boyewak? Riiti ya, saga eeta harapa tarek eena rii eeche otiir.

²³Worek, jisas rii har he ye ichi disaipel yenya eeche wor: “Eeta ma ye nokwapa nokwapa boboyek tawey, rii God riiti kigdom iyarek otiiney, hisaw yo otiikiita.” ²⁴Riiti disaipel ye riiti maji meejichi heneba rabor. Worek, jisas rii kawka eeche wor: “Yikapwa. God riiti kigdom ik otiiney, hisaw yon otiikiita! ²⁵Kamel siita riki kapa tawa go siiti supuk iyarek otiiney, yo yeechi iyarekasakech. Nokwapa nokwapa boboy saga tawa ma rii God riiti kigdom iken otiney, hisaw yo yaniga ikiita.” ²⁶Worek, disaipel ye meejichi harapa heneba rabor. heneba rabochi ye awaqsen awasen maji woher: “Kapo naman God rii yesokwa yichikiita?” ²⁷Jisas rii yenya hehar hey riitiichi eeche wor: “Diita yon ma saka kiki siikiitawak. God rii eeta kiki sowa. Eyey boboyen God riita keena otikkita.”

²⁸Worek, Pita rii eeche wor: Na he. Nota eyey boboyen hechi nota miina sumowutu.” ²⁹Jisas rii awasen eeche wor: “Ayo. Ada kwona wocho: Eeta ma ye yechi akan heechiney, yaka kumwoy, moweyn heechiney, medaya heechiney, nokwapa apokon heechiney, yikaowan heechiney, nosapen heechiney, eji majin eji hik sawoken otiiney, ³⁰riipa diita nosapek harapa boboy kepin yakiita. Riipa akan, yaka kumwoyen, medayan, moweyn, awin, yikapwan, nosapen 100 harapa yakiita. Wonyak, yechak kikir poy tawa boboyen yabanak, akar nedii yanak yecha eeka eechaba eechaba takiita. ³¹Nokwapa nokwapa ma ye apak mapo ichawey, koma nedii yecha komas yakiita. Nokwapa nokwapa ma ye apak komas ichawey, ye koma nedii ye mapo ikiita.”

JISAS RII KAWKA EECHA WOR: ADA HACHI YA SOKWAKIITA

³²Worek, ye Jerusalem Akama nobok icharek, jisas rii mapo tarek, riiti disaipel ye riina heneba robochi akiiniga sumowu ichar. Ma mima ye komas sumowu akiiniga ibatar. Worek, jisas rii kawka 12 disaipel yechaban yeechi rii yenya riitak yak otii tar boboyen eena sawor. ³³Rii eeche wor: “Na he. Nota Jerusalem akamak ichu. Ichanak, Ma Yikapwa riina harapa apelen otii tawa ma yechi tapak, lon maji pokiitawa ma yechi tapak how hakiita. ³⁴How hanak, ye pi sowakwo maji apo diigiichi anadii tawa ma ye riina wosaboy tanak riina sogwoyak piichi yamika tawa poko yeechi pichanak, riina sowakwo hakiita. Sowakwo hanak yadii piiriichar siichi riipa kawka saniyeechi ya sokwakiita.”

JEMS, JON PIIR JISAS RIINA MAJI KAWEN WOHER

³⁵Worek, Jems, Jon, Sebedi riiti yakapwa, piir Jisas riitak yarek, piir Jisas riina woher: “Tisa, miita boboy podateban sinya otiichiken si eena gegiyato.” ³⁶Worek, Jisas riin awasen eeche woher: “Boy boboyen aka kinya shecha otiichiken ki ana wohecho.” ³⁷Piir meejichi eeche wor: “Miita miiti hadabas kigdomek kepi tiikiirek yinyak sicha kapoeechaba por miiti mama yepak yinyak por yeeji yepak yibakiita.”

³⁸Jisas rii piiriin eeche wor: “Ki diita boboyen saka hehar otii hechawak, kicha ana wohewey.

Kata kapa meeji tawa boboyen ana gamu tanak eena kipa boy kapa kiki siinak kiyabatakiita?” ³⁹Worek, piiriita eeche wor: “Shi eeta kiki sowa.” Jisas rii piiriina eeche wor: “Ayo, ada kapa meeji tawa boboyen adapa komas kiyak otiiney, kipa eecheba kiyabakiita. ⁴⁰Wowak, eeta ma piir eeji mama yepak, yeeji yepak yiken otiiney, ii eeji yokasakech. God riitaba diita tiikiir upurusen ma piiriina sayarechiri, riipa piiriina hakiita.”

⁴¹Worek, anadii disaipel 10 diita majin meejichi ye Jems, Jon piiriina kwotayetar. ⁴²Worek, Jisas rii yenya uwa ye yeechi eeche wor: “Kwo hikitu diita nosap siitii kowu tawa ma ye anadii harapa tawa ma yechaka ye eeta ma mima yenya dagiir poyetu. ⁴³Kwo eena hechawey, ii kkwoti nobokasakech. Ma por kwotaka tawey, rii harapa siiken gegiya taney, rii sapa anadii ma yechiyo otii ma sii. ⁴⁴Ma por kwotaka tawey, rii mapo i ma siiken gegiya taney, rii sapa eyey ma yechi yo otii wakasa ma sii. ⁴⁵Wowak, Ma Yikapwa rii yari, saka mak riinayo kiyatayechiken yarek. Yahoo. Rii yari, rii anadii man kiyatayechiniga riiti mabak nokwapa nokwapa ma mima yenya tokochiken eena yar.

JISAS RII MIY KIITIITAR MA POREN OTII KEPI SIIR

⁴⁶Worek, yecha Jeriko akamak iyarer. Jisas riita riiti disaipel yechaka, nokwapa nokwapa ma mima yechaka eecheik otii tarek, miy kiitiitar

ma por, riiti he Batimias, Timias riiti yikapwa, riita nobo barek yiniga moni yan aboboyen eena wo wo hechar. ⁴⁷Rii meejir Nasaret Jisas rii siitii tarek, rii meejirek, riieena uwar: “Jisas, Devit riiti neja, miita ana na rukusiita!” ⁴⁸Worek, nokwapa nokwapa ma mima yecha riina anachekechi eeche wor: “Kuja na diim!” Worek, rii harapa uwar: “Devit riita neja miita ana rukusii ta!” ⁴⁹Worek, Jisas rii meejichi rii i siitiir. Siitiichi rii eeche wor: “Riina na uwa yaya.” Worek, ye miy kiitii tar ma riina uwa yayar. Ye riina eeche wor: “Miiti inyaka sa kepi siinak na kwoya hiki. Na sokwa, riita miinauwa yayato.” ⁵⁰Worek, rii riiti saket yapakeechi heechi sokwa siitiichi Jisas riitak i bana bana siitiir. ⁵¹Worek, Jisas riita riina woher: “Boy boboyen ada miina otiichiken mii eena gegiyato?” Worek, rii meejichi awasen eeche wor: “Tisa, ada kawka mey maka heken eena gegiyato.” ⁵²Worek, Jisas rii riina awasen eeche wor: “Na i. Miitaq hiki siitichichawa boboy siita miina otii kepi sowa.” Worek, rii ameya miy mey makachi rii Jisas riina sumowuniga eeche ir.

JISAS RIITA AKA TABO YIMAGA EECHA RIITA JERUSALEM AKAMAK IYARER

11 ¹Yecha i Jerusalem akama bana bana yatarek, Betpasi akamak bana tarek, worek, ye Oliv kwowuk iyarer. Worek, Jisas rii riiti disaipel upurusen heechirek mapo ir. ²Heechirek, irek, Jisas rii piiriina eeche wor: “Mapo tawa akama na heechi i. Ki iyarenak, ki i hadiiyey donki hek. Diita donki ma por riiti magiirek saka yi chishi tarek. Donki siin pokok ji siitiichichar. Ki i eena henyak, napa heema yeechi diika yaya. ³Wonyak, ma por rii kinya wohenyey, ‘Boyewak ki eeche otiito?’ riina napa eeche wo: ‘Eeta Harapa Ma riita diina dopoto. Yo otii hamanak rii awasen yayanigadiibak heechikiita.’ ” ⁴⁻⁵Worek, piir heechi i donki pochin nobok her. Aka nuburejak eeka pokok ji siitiichicharek, piir her. Herek, piir i pokon heema tarek, eeka bana bana siitii tar ma por rii eeche woher: “Ki heema tawey, boyaken otiito?” ⁶Worek, Jisas riita piiriina wochirek iniga piir riina eecheba worek, rii meejichi piiriina wochirek, ⁷piiriita yeechi Jisas riitak ye ir. Ye irek, yecha yechi saket kwoyava yeechi donki magiirek kowu heechirek, Jisas rii yow eeka yir. ⁸Worek, nokwapa nokwapa ma mima ye yechi saket kwoyavachi nobok yichi ir. Anadii ma ye nowok ichari me tapaban reekiichi yaya nobok seechir. ⁹Worek, ma mima kaw ye mapo tarek kaw ye komas tarek yecha harapa aya uwaniga eeche wochar:

“God riiti hin napa yesokwa ta!

Diita ma riita God riita God riiti hik yatawey, God miita riina na rukusii ta!

¹⁰ God miita diita yatawa kigdom kepin napa rukusii ta.

Diita eeta noti wayaga, Devit, riiti kigdom.

God riiti hin na yesokwa ta!”

¹¹ Jisas rii iri Jerusalem akamak iyareri, rii Ju ma yechi harapa lotu aka wok iyarechi eyey boboyen he ye ir. Eeta hogo nedii sii tarek eena rii riiti disaipel yechaka heechi Betani akamak ir.

JISAS RII PEK MEN EECHA WOR, “ME SIIK KAWKA WOKASAKECK.”

¹² Iyi yadii nediik yecha Betani Akama heechi yatarek Jisas rii eeche har. ¹³ Eecha harek, rii pek men her. Kiipiikaka eeche tar. eeche tarek, Jisas rii omun hek iri, hipurek. Omu wa nediikasakech. Kiipiikabak tar. ¹⁴ Worek, eena rii eeche wor: “Ma rii niji omun kawka akasakech!” Worek, riiti disaipel yecha meejir.

**JISAS RII TEBEL AKAK EEKA IYARECHI MONI YAN TOKO TAR
MA TIKIIREN YEECHI YAKA EECHA RABO YA PAYAR**

¹⁵ Yecha Jerusalem iyarechi Ju ma yechi lotu aka wok iyarechi Ju ma yechi lotu aka wok iyarechi moni ya yon otii tar ma yenza rii pi poy pakachirek, moni yan awasen awasen toko tar ma yechi cheyen otiichirek yaka eeche yogotii sakar. Nurer toko tar ma yechi tiikiiren eecheba otiichirek sakar. ¹⁶ Worek, rii yenza anacheke eeta yikadey boboyen yecha tebel akak yeechi ye i yayarenakech. ¹⁷ Worek, rii ma mima yenza maji pokiichi, rii eeche wor: “God riiti mashi keyir maji eeche wor: ‘Eeji aka eeta eyey ma mima yecha God riina maji ba tawa aka.’ Wowak, kwo hiy yatawa ma yechi akaga eeche otii tar!”

¹⁸ Worek, harapa opelen otii tar ma ye, lon maji pokiitar ma ye Jisas riita eeche otiir majin meejir. Eena meejichi riina pi sowakwo nobon eena yesha tar. Worek, yecha riin akii tar. Eyey ma mima ye Jisas riita ba tar majin heneba rabochi kwoya meejir tarek, eena yecha akii tar.

¹⁹ Worek, hogo niy sii nedii sii tarek, Jisas rii riiti disaipel yechaka eeche akaman heechi geenyik ir.

PEK MEN MAJI POKIITAWA MAJI

²⁰ Eeta hediik uhadiirek, yecha nobok ichari, ye pek men heri sii eeta reekii siir. Kiipiikaka neejika eyey reekii siir. ²¹ Pita rii otiir boboyen hikichi rii Jisas riina eeche wor: “Tisa, na he. Pek men miita harapoa majin bari sii eeta har!” ²² Jisas rii yenza awasen eeche wor: “Na hechi diina na hiki ta. ²³ Miita God riina hiki siitiichichaney, miita keena diita kwowun banak, na sokwa somakwotii tawa pak duru. Miita sokwa tawan bawa majin miita hiki siitiichichaney, miiti inyaka inyapawa hikiinan siiney, iipa miina God riita otiichikiita. ²⁴ Eena ada kwona wocho: Miita God riina boboyen wohechaney, ii na hiki ta, miita eeta yar. Eecha hiki siitiichinyey, iipa miin hakiita.

²⁵ “Miita siitii God riina majin ba tawey, ma por riita kapasek boboyen miina otiirega, mii riita otiir boboyen na abosuchi. Miita

eena abosuchiney, miita howuk tawa Apoko rii miiti kapasek boboyen abosuchikiita. ²⁶Mii anadii ma yecha miina kapasek otii tawa yon abosuchinan siiney, miiti howuk tawa Apoko rii miiti kapasek otii tawa boboyen saka abosuchikiitawak.”

MA YECHA JISAS RIINA WOHER, “KAPO NAMA MIINA HISIIR?”

²⁷Worek, yecha Jerusalem akamak kawka awasen yar. Jisas rii Ju ma yechi lotu akak i yar chishi tarek, opel otii tar harapa ma ye, lo majin pokiitar ma ye, lotu akan kowu tar apoko saba ma ye riitak yar. ²⁸Yari, riina woher: “Kapo nama miina hisiirek, diita yon miita otiito? Kapo boy hapaga tawa boboy miitaka tawak, miita diita yon otiito?” ²⁹Worek, Jisas rii awasen yenya eeche wor: “Ada kwona maji pochin wohek. Kwota ana awasen nagwa nagwa baney, ada kwonapa ana hisiir man wokiita. ³⁰Ana na wo. Kapo nama Jon riina hisiirek, riita ma mima yenya uku yeechi tar? Kapo God riita hisiirek, kapo mak hisiirek?” ³¹Yecha meejichi ye awasen awasen ow maji ba tar. Ma kaw ye eeche woher: “Kapo boy majin bak? No awasen baney, ‘God riita riina hisiir,’ rii awasen bak, ‘Worek, boyewak kwo saka Jon riina hiki siitiichirek?’” ³²No awasen baney, ‘Mak hisiir,’ boyega shecha otiik wonyak?” Eyey ma mima yecha eeche hiki tar Jon rii eeta piirapet. Worek, Ju yechi harapa ma yecha ma mima yenya akii tar. ³³Worek, eena Ju ma yecha Jisas riina awasen eeche wor: “No saka hechawak.” Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Ada eecheba kwona wokasakech, nama ana hisiirek, ada diita yon otiito.”

WAIN NOWO MAJI

12 ¹Worek, Jisas rii yenya shiyi tawa majin wor. Rii eeche wor: “Ma por rii tarek, rii wain siik nowo chichi, inyi jichi wain ukun ya harapa awan otiichi, hiyiya man siitii kowu aka pochi otiibar. Worek, rii riiti nowon ya yo otii tar ma yenya how har. How heechi rii akar eemek heechi ir. ²Wain siiken siikiir ediik nowo ma rii wakasa ma poren heechirek ir. Nowo ma riiti boboy saga kawen yeechi yayaken nowon ya otii tar ma yenya eena wochirek ir. ³Rii yarek, nowon yo otii tar ma ye riina yeechi neekiichi pi heechirek rii biish shebo shebo ir. ⁴Worek, nowo ma rii anadii wakasa ma poren heechirek ir. heechirek ir, nowon otii tar ma ye way eeta ma poren maseken tapachi riin kapasek boboy otiir. ⁵Worek, nowo ma rii anadii wakasa ma poren kawka heechirek iri yecha riina pi sowakwo har. Yecha nokwapa nokwapa wakasa ma yen eecheba kaw pirek, kaw sowakwo har. ⁶Worek, ma podar dagii rabo taren, heechinak iken otii tari, rii eeta nowo ma riiti rukusii tar yikapwa. Kommas nediik, worek, nowo ma rii riiti yikapwan nowon otii tar ma yechak heechirek ir. Rii mayama eeche wor: ‘Yichapa eeji yikapwa riita bana majinmeejiika.’ ⁷Worek, nowon yak tawa yikapwa rii irek, nowon

otii tar ma ye riina hechi awasen awasen maji bachi eeche wor: ‘Dii eeta nowo ma riiti yikapwa. Na ya hawa pi sowakwoken. Sowakwochi nowo eeta nota yak.’ ⁸Worek, ye yikapwa riina pi sowakwachiniga yeechi nowo tamek ye i rabor.”

⁹Worek, Jisas rii kawka eeche wor: “Wowak, nowo ma riipa kapo boyen otiikiita? Riipa diina otiikiita. Riipa yanak, nowon otii tawa ma yen pi sowakwo hamachi nowon riipa yeechi anadii ma kawen hakiita.

¹⁰“God riita mashi keyir maji chepen kwo kapo eena saka kenyitawak. Diita maji eeche wocho:

‘Kata papan aka yon otii tawa ma yechayeechi rabori,
rii sokwa aka mushik mapo seechi papa kepik siir.

¹¹Eeta boboy eeta Harapa Ma riita otiir.

Otiirek, nota hechawey, eeta hadabas kepiwey hecho.’ ”

¹²Yecha Jisas riina yeechiniga pokok jiken otii her. Yecha hikitar Jisas riita shiy tawa majik yenza ba tar. Eena pokok jiken otii tar. Wori ye saka otiirek. Yecha ma mima yenza akiir. Eena saka otiirek. Yecha heechi ir.

YECHA JISAS RIINA WOHER TAKIS YAN SIS RIINA HAKIITA

¹³Worek, Perisi ma kaw yen Herot riiti magwi kaw yen heechirek iri ye i Jisas riitak ir. Jisas riina apo diigiichiniga kapasek boboyen wohechi otiiken eena heechirek ir. ¹⁴Yecha riitak yari ye riina woher: “Tisa, nota hikitu mii maji siikiineban ba tawa ma. Miita anadii ma mima yecha miina hiki tawa boboyen mii eena hikichi akiikasakech. Harapa hi howuk tawa ma ye karakada sobo tawa ma yen miita yechaka yechaka eeche saniga saniga otiikasakech. Yaho. Miita God riiti nobo siikenen, God riita ma yecha otiiken gegiya tawa boboyen miita eena maji pokiitu. Miita nona na ba: eeta kepi kapo kapasek no noti takis yan Sisa riina boy hak? Nota boy riina haken ii boy sakapa hakiitawak?” ¹⁵Worek, Jisas rii meejichi yecha riina apo diigii tar majin rii hikichi yenza awasen eeche wor: “Boyewak kwo ana kapasek otii apo diigii diigii hecho? Moni ya pochin na yeechi yaya ana hanak ada hek.” ¹⁶Worek, ye moni ya pochin yeechi yaya riina mukuchirek, rii yenza eeche woher: “Ii namey mayik tawa? Namey hika eeche tawa?” Worek, ye awasen eeche wor: “Eeta Sisa riiti.” ¹⁷Worek, Jisas rii eeche wor: “Ii Sisa riiti boboy ii na riina ha. God riiti boboy ii na God riina ha.’ Worek, yecha riita bawa maji meejichi hikichi heneba rabor.

SANIYEECHI YESOKWA YICHA TAWA MAJI

¹⁸Sadyusi ma kaw ye Jisas riitak yar. Sadyusi ma ye eeche wocho: “Ha tawa ma ye awasen yesokwakasakech.” ¹⁹Yecha Jisas riina eeche wor: “Tisa, Moses rii diita lo majin nona keyichir: ‘Ma por rii hanak, mima sii taney, yikapwa biish taney, eeta hana ma riiti yaka kumwoy

rii mibiya mima siina sa ya. Yaney rii har ma riiti sen sa por kiyachi.’
²⁰Mashi 7 yaka kumwoy ye eeche tar. Ye eeche tarek, yaka rii mima pochin yar. Yari, sii yikapwa saka por kiyarek, rii sobo har. ²¹⁻²²Worek, riiti kumwoy rii way eeta mima siina yar. Yari, sii yikapwa saka por kiyarek, rii sobo har. Nedii ma rii way eeta mima siin yar. Rii sobo harek bor riitaka yar. Eyey 7 yaka kumwoy ye eeta mima siina ya tari hari yikapwa por kiyakasakech. Tarek, komas siita har. ²³Worek, wonyak, awasen yesokwak tawa nedii sokwanak, har ma ye saniyeechi awasen yesokwanak, kapo nama siina yakiita? Eyey yaka kumwoy ye siina ya hama tar. Eena nota wohecho kapo nama siina yakiita?”

²⁴Jisas rii yenya awasen eeche wor: “Kwo hikisha tawak eena kwo majin nagwa nagwa bakasakech. Kwota kapasek hiki tawa boboyen kwo eena hekasakech. God riiti majin kwo God riiti hapaga tawa boboyen kwo eena hekasakech. Eena kwo hikisha bato. ²⁵Har ma yen God riita yesokwa yichanak, yecha hevenek tawa ejelebaga eeche siikiita. Eecha siinak ma ye miman yakasakech. Mima ye eecheba man yakasakech. ²⁶Wowak, har man awasen yesokwa yichi majin ada kwona bak. Kwo boy kapo God riiti majin Moses rii keyiri men hik uwuri majin kwo kapo kenyikasakech? Kata noma eeche wocho: God rii Moses riina eeche wor: ‘Ada Ebrahim riiti God, Aisak riiti God, Jekop riiti God.’ ²⁷Maji mu eeche wocho: Ma ye yenya har ma habato. God riita yenya tawa habato. Wowak, rii tawa ma yechi God. Kwota hiki tawey, eeta hikishawey tawa boboy!”

GOD RIITI HARAPA LO PODAT

²⁸Worek, lo majin pokiitar ma por rii eeke tarek, ow majin ba tari, rii meejir. Meejichi rii her Jisas rii Sadyusi ma yenya maji kepin awasen ba tarek, rii ya Jisas riina eeta majin woher: “Bwimey lo siita eeta harapa mayaka?” ²⁹Jisas rii meejichi awasen eeche wor: “Diita lo siita eeta harapa mayaka. Isrel ma kwo ana na meejii! Eeta Harapa Ma kwoti God, riita eeta podarebawey. ³⁰Wowak, eeta Harapa Ma kwoti God riina kwoti inyaka wopu, kwoti maba tapa, riina na rukusii ta. ³¹Komas, God riiti lo pochi diitata: Kwota mayama rukusii tawaga, kwo kwotaka bana bana tawa man no eecheba rukusiiba ta. Akar lo pochi sii piiriina dagiir poyikasakech.”

³²Worek, lo maji pokiitar ma rii Jisas riina eeche wor: “Tisa, miita bawa maji eeta kepiwey. Eeta maji siiken Eeta Harapa Ma rii eeta God podareba wey tawa. Akar god takasakech. ³³Eena ma rii riiti inyaka wopu, maba tapa God riitaban sa rukusii ta. Riita mayama rukusii tawaga, rii riitaka bana bana tawa man sa eecheba rukusiiba ta. Ma ye diita lo maji upurusen sumowu taney, sii eeta harapa, kepi. Ma ye opelen hik tuku taney, anadii boboyen God riina ha taney, sii eeta harakada.”

³⁴Kata ma rii nagwa nagwa hiki tawa majin awasen ba tari Jisas rii eena meejii tarin rii riina eeche wor: “Miita God riiti kigdomek bana bana tawa.” Worek, ma ye Jisas riina wohenyan akiir.

JISAS RIITA MA YENYA KRAIST MAJI WOHER MAJI

³⁵Jisas rii Ju Ma yechi harapa lotu akak maji pokiitari, rii ma mima yenya woher: “Boyega lo majin pokiitar ma ye eeche wocho, eeta Kraist rii Devit riiti neja siikiita? ³⁶Eeta Holi Spirit rii Devit riina otiichirek, Devit rii eeche wor:

‘God rii eejii Harapa Ma riina eeche wor:

Na ya eejii mama yepak yichanak,

Ada miina ow ana pichawa boboyen yeechi piitii

neetiichinyak miiti yatii kwuruk seechikiita.’

³⁷Devit rii Kraist riina eeche habatar, ‘Harapa Ma.’ Wowak, boyega eeta Kraist Devit riiti neja?” Eeta ma mima ye diita majin meejiri yechi inyaka kwoya woy hiki ye ir.

JISAS RII LO MAJIN POKIITAR MA YENYA OW POY SIICHI WOR

³⁸Jisas rii yenya maji pokii tari rii eeche wor: “Lo maji pokii tawa ma yenya na ow poy sii ta. Yecha harapa rikin gworowen ruwuchi chishi ye itaken gegiya tarek, yecha awaba eemek ichawak ma mima ye woshiya ye inyaka yechi hin wohowuchichu. Eecha otii tawak yecha eena kwoya woy hikitu. ³⁹Yecha lotu aka ichawey, ye i harapa tiikiirek yiken eena gegiyato. Yecha nokusha aken ichawey, ye i eechaba tiikiir kepibak eeka yichu.

⁴⁰Yecha mibiya mima yenya woshepiichi yechi akan boboyen hiyik yatar. Yecha God riina maji baken otii tari ye woshepiichi harapa maji gworowen batar. Eecha otii tarek, yecha harapa kapan meejii takiita.”

MIBIYA MIMA SIITA GOD RIINA HAR MONI YA MAJI

⁴¹Jisas rii Ju ma yechi lotu aka moni yan heechi tar eemek bana bana yichar. Bana bana yicharek ma mima yecha yaniga yechi moni yan heechi tar eemek eeka woyetar. Woye tarek, rii hechar. Hecharek, nokwapa nokwapa moni yak tar ma ye yari harapa yan woyer. ⁴²Worek, mibiya mima pochi sii yari, sii moni yan karakada ya pochin woyer. Sii kiiriisiiposii tar mima.

⁴³Worek, rii riiti disaipel yenya uwa yayar. Yayarek, rii yenya eeche wor: “Ada kwona wocho: diita kiiriisiiposii tawa mibiya mima siita woyer moni ya eeta harapa. Anadii ma ye woyer ya sii eeta karakada. ⁴⁴Boyewak? Moni yaka tawa ma yechi ya kaw anadii tar. Mibiya mima siiti ya kaw takasakech. Eeta sii eyey woyer. Aboboy toko tar moni yan eeta sii eyey har.”

JU MA YECHI LOTU AKAN DIIGII MAJIN BATAR

13 ¹Jisas rii harapa lotu akan heechi icharek, riiti disaipel por rii eeche wor: “Tisa, na he! Diita akan otiir harapa papan kwoya

hecho!” ²Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Kwo boy diita akan hecho? Komase eyey papa yen rakiichi rabo poy hamakiita.”

**JISAS RII EECHA WOR: KOMAS HARAPA NOMO YATAWA
BOBOYEN KIKIR POY TAWA BOBOY SII YAKIITA**

³Jisas Oliv Kwowuk eeka yicharek, harapa lotu aka giiriibak tarek, her. Worek, Pita, Jems, Jon, Endru, yechaba Jisas riitak yar. ⁴Yarek, yecha Jisas riina woher: “Nona na ba. Siitayekega diita nediik yakiita? Nona na wo: diita boboy sokwaken otiiney, boy boboyen nona mapo mukuchikiita?”

⁵Worek, Jisas rii yenya maji pokiir: na ow poy sii ta. Ma por iipa kwona woshepiikiita! ⁶Nokwapa nokwapa ma yepa eeta ya eeji hik eeche wokiita: ‘Ada eeta Kraist!’ Eecha baney, ye nokwapa nokwapa man woshepiikiita. ⁷Wowak, kwota ow ana pichawa boboyen harapa meejiney, bana bana tanak, meejiney, yapak otiina boboy meejiney, kwo opoche eena akiitanakech. Diita boboy sii sapa sokwa ta. Wokwa taney, dii eeche wokusakech hama tawa nedii diita yato. Yaho. ⁸Anadii nosapek tawa ma yepa anadii eemek tawa man ana pichakiita. Anadii aka tabo yima riiti wakasa ma yepa akar aka tabo yima riiti wakasa man ow ana pichakiita. Eyey eem iipa ninyaw ya takiita. Eecha ha tawa boboy sii yaba takiita. Diita boboy sii mima sii yikapwa yimowuk otii tawaga mapo kapo meejitawaga eeche meejikiita.

⁹“Kwota keena mayama na ow poy sii ta. Ma kaw ye kwona yeechi anasa takiita. Ma kaw ye kwona yeechi ye i lotu akak pichakiita. Kwota eeji hik aka tabo yima yechi misomak, harapa ma yechi misomak siitiichi hadabas maji kepin yenya sawo takiita. ¹⁰God riiti majin mapo sapa eyey ma mima eyey eemen sawo ta. ¹¹Yecha kwona yeechi anasanak, kwo opoche kwota ba tana majin sayarechi hikik otiitanakech. Yaho. Eeta nedii yanak, kwona hana majin eena napa ba ta. Kwota bana maji eeta kwotikasakech. Holi Spirit riita wochinak, kwopa ba takiita. ¹²Eeta nedii ma kaw ye yechi yaka kumwoy akar ma yechi tapak howu hanak, yecha pi sowakwokiita. Eepi ye yechi yikapwan eecheba otiikiita. Yikapwa yepa yechi awi eepin diireboyechi otii sowakwokiita. ¹³Eyey ma ye kwona harapa yun ya takiita. Eeji hi kwotaka eeche tawak eena kwona yuyakiita. Wowak, ma por rii eecheba kapa meeji tawa boboyen kiya taney, i hamak tawa nediik siiney, God riita riina yesokwa yichikiita.”

KAPASEK WOY OTII TAWA BOBOY YAKIITA

¹⁴“Kwo komas kapasek woy tawa boboyen hekiita. Sii eem pochik eeka siikiita. Eeka siinak, ii eeta kapasek eeka sii tanak, ii kapasek woy boboy ya gamukiita. (Diita majin kenya tawey, kwo na hehar meeji) “Eeta nedii yanak, Judia nosapek tawa ma ye sapa heechi amaba kwowuk i. ¹⁵Ma kaw ye akak

tawey ye opoche ya saka aka wok tawa boboyen yar yeechi ye ichanakech. ¹⁶Nowak tana ma kaw yepa opoche i akak yar yechi saket yeechi ye ichanakech. ¹⁷Eeta nedii yikapwa kiya mima yenya harapa inyakapwa mayaka hiki takiita! Yikapwa muku heechi tawa mima yenya harapa inyakapwa mayakan hikiba takiita! ¹⁸Kwota na God riina wohechanak, eeta boboy sii harapa niikiiriya nedii saka yakiitawak. ¹⁹Eeta nedii yak tawa kapasek boboy eeta harapa mayaka woy boboy yakiita. Diita harapa kapasek yikadey boboy sii mashi sokwakasakech. Yaho. Mashi mashi God riita diita nosapen otiir nedii, apa, komas diita kapasek boboy mayaka sii kawka sokwakasakech. ²⁰Eeta Harapa Ma rii diita kapasek nediin tiimii poyinak, tobo kada siikiita. Riita tiimii poyinan siiney, eyey ma mima ha hamakiita. God riita riiti hisiir ma mima hikichi eena eeta nediin tiimii poyir.

²¹“Diita nedii yanak, ma por rii kwona diita majin baney, ‘Na he cha. Kraist rii diita diika tawa.’ Kaw eeche wonyey, ‘Na he. Kataka tawa.’ Eecha wonyey, opoche eena hikitanakech. ²²Kraist riiti hik woshepii tawa ma yecha sokwakiita. Woshepii piirapet ye sokwaba takiita. Ye sokwanak, yecha harapa ya kepin otii takiita. Ye mirakel otiiba takiita. Ye God riita hisiir ma mima yenya woshepiichi kapasek nobon mukuchi taken eena eeche otiikiita. ²³Eena na ow poy sii ta! Ada mapo kwona wor: kapasek boboy komas yanan.”

KOMAS MA YIKAPWA RIIPA YAKIITA

²⁴“Diita kapasek nedii hamanak, eeta ya sii niyiga siinak, niiwiika sii buyakasakech. ²⁵Winyumay yecha eyey sakakiita. Howuka hapaga tawa boboy winyumay eeka tawey, eeta yechi nobon heechikiita. ²⁶Wonyak, eeta nedii Ma Yikapwa riipa riita hadabas hapaga boboy kepika hejakwoyapoka eeche yanak, uhadiinaga eeche hekiita. ²⁷Wonyak, rii riita ejel yenya heechinak, ye i ya ya tanak, God riita hisiir ma yecha neerer subuk i ya ya ta ye i tawey yenya eyey yeechi yayakiita.”

PEK ME MAJI

²⁸Na meeji ta. Pek me siita sa kwona maji pokiita. Eeta nedii ukuk sowak kiipiika akar kunya henyuwa kwo hecha ya kepi pek otiito. Nabi siik otiito. ²⁹Eecha otii taweyn kwo na eena eeche hikita diitata: Kapasek boboy sii ya tanak, kwo hikikiita: eeta nediik rii ya kwotaka eeche bana bana tanak nuberejak siitii takiita. ³⁰Ada kwona maji siiken wocho diita kapasek nedii yanak, eeche tawa ma ye eecheba takiita. ³¹Nerek tawa boboy nosapek tawa boboy sii hamakiita. Wowak, ada ba tawa maji sii hamakasakech. Eechaba takiita.”

DIITA YAK TAWA NEDII MA POR RII HIKIKASAKECH

³²“Diita yak tawa nedii ma por rii hikikasakech. Hevenek tawa ejel ye hekasakech. God riiti yikapwa rii hekasakech. Eeta Apoko God riitaba

saniga hecho. ³³Eena kwota na siitii kowu tanak, na ow poy sii ta. Kwo eeta nedii yak tawa nediin hekasakech. ³⁴Eeta nedii iipa ma akan heechi akar eemek ichawaga, rii riiti wakasa man wochi heechi inyak, yepa kowu takiita. Yecha yechi yon saniga saniga otii ye i takiita. Nubureja siitii kowu tawa ma riin rii eecha wocho: mii na hehar siitii kowu ta. ³⁵Eena na siitii kowu ta. Ada ma rii ya nedii kwo hekasakech. Kapo hogo sii nediik yakiita. Kapo niy ediik, kapo uhadii nediik, kapo niyiga nediik yakiita. ³⁶Mii opoche watanakech. Rii eeta abok ameya yakii takiita! ³⁷Ada kwona maji ba tawey, ada eyey ma mima yenya bato: eyey ow poy sii ta.

JU HARAPA MA YE JISAS RIINA SOWAKWOKEN GEGIYATAR

14 ¹Pasova nokusha a nedii, Yis Biish Tawa Geyen nokusha nedii yadii upurus siichi takiita. Diita nediik opelen otii tar harapa ma ye, lo majin pokiitar ma ye Jisas riina yeechi veenyichi sokwakwo nobon yesha tar. ²Yecha eecha wor: “Opoche nokusha a nediik diita boboyen otiitanakech. Ma mima ye eena hechi ow otii ye ikiita.”

MIMA POCHI SII JISAS RIINA KWOWA YA TAWA UKUN MASEKIIK GWOTII POWUR

³Jisas rii Betani akamak tarek, mashi maba kapasek tar Saimon riiti akak tarek, rii otii atarek, mima pochi sii yar. Sii yari, kwowa yatawa uku kepika eecha neeki yar. Eeta uku hisaw ya toko tawa uku. Eeta hadabas uku kepin woye tar papaga tawa boboy eeka eecha yayar. Yayari, sii tiiriikwochi Jisas riiti masekiik gwotii powur. ⁴Worek, ma kaw ye eeka tarek ye hechi kwotayer. Kwotayechi awasen awasen eecha wor: “Boyewak kata ukun shebo shebo rabowa? ⁵Diita ukun tokoney, 300 dola tokochi eeka yakiita. Yeechi yayanak kiiriisiiposii tawa man hapoy pakakiita!” Worek, ye diita mima siina ow maji bar. ⁶Worek, Jisas rii eecha wor: “Kwota diita mima siina na heechi. Boyewak kwo siina nomoya boboy otiito? Sii ana boboy kepin otiwa. ⁷Kiiriisiiposii tawa ma ye kwotaka eechaba eechaba tawa. Tawey, kwota kiyatayek wonyey, ii na kiyatay ta. Wowak, ada kwotaka eechaba eechaba takasakech. ⁸Sii keena otiiken otiwey, eeta sii otiwa. Sii ana eecha otiwey, ii ada tiiriimok i nediin sii eena sayarechuwa. ⁹Diita na hiki ta. Eyey eemek eeta God riiti hadabas majin komas eeka sawo tanak, siita otiwa boboy majin ma ye meej ye i takiita. Wonyak, siiti hin abosuchikasakech.

JUDAS RII JISAS RIINA MAGIIRECHIKEN OTII TAR

¹⁰Worek, Judas Iskeriot, Jisas riiti disaipel por rii opelen otii tar harapa ma yenya heken ir. Jisas riina yechi tapak howu haken ir. ¹¹Irek, yecha rii bar majin kwoya meejichi riina moni ya ha majin wor. Worek, Judas rii Jisas riina yechi tapak how ha nobon yesha tar.

JISAS RII RIITI DISAIPEL YECHAKA EECHA PASOVA NOKUSHA AR

¹²Yis Biish Tar Gey nokusha atar nedii yarek, Diita nediik sipsip yin Pasova nokusha aken otii tarek sowakwor. Diita nediik Jisas riiti disaipel yecha riina woher: “Miita shecha hikitu siitak nota i Pasova nokusha aboboyen sayaretak?” ¹³Worek, Jisas rii disaipel upurusen heechirek ik otiirek rii eecha wor: “Eeta akamak na i yar. Ki i yarenak, ukun siiviichi kiya yatana man kicha nobok jawokiita. Jawonak, riina na sumowu i riita iyar na akak ki napa ibak iyar. ¹⁴Ki iyarebanak aka ma riina wo: ‘Tisa rii eecha wowa, en aka wo siitak tawa anapa eejii disaipel yechaka eeka Pasova nokusha akiita?’ ¹⁵Wonyak, riipa kinya harapa aka won yow mukuchinyak, tiikiir chey boboy eeka tawa. Ki napa sayar.” ¹⁶Worek, eeta disaipel upurus piir i harapa akamak i yarerek, Jisas riita wor majiga piir i eecha her. Worek, piir Pasova nokusha aboboyen sayarchichar.

¹⁷Hogo nedii siirek, Jisas rii riiti disaipel 12 yechaka eecha yar. ¹⁸Yecha cheyek atarek, Jisas rii eecha wor: “Ada kwona wocho, ma por rii diika notaka tawey, riipa ana magiirechikiita. Diita ma rii adaka eecha ato.” ¹⁹Worek, disaipel ye meejiichi inyaka kisokwachi yecha saniga Jisas riina wohe ye ichi eecha wor: “Kapo nama? Kapoada?” ²⁰Jisas rii awasen eecha wor: “12 kwotaka tawa ma por riita tapa adaka eecha neebiyak heechinak ye inye eeta ma riita. ²¹Yikapwa riipa hakiita. Wowak, eeta ma rii Ma Yikapwa riina magiirechiwey, kapsek owuka tawa boboy eeta riitak yakiita. Eeta kepi nokwapa sii diita ma riina saka nokwapa sii yimowu tarek!”

JISAS RII DISAIPEL YECHAKA KOMUNIO NOKUSHA AR NEDIK EEA TASIIR

²²Yecha atarek, jisas rii geyen yeechi God riina woshiachi reekiichi yenya hapoy pakar. Rii eecha wor: “Na ya ta. Dii eeta eejii maba omu.” ²³Worek, rii wain heebiya yeechi God riina woshiachi yenya harek yecha abar. ²⁴Worek, jisas rii eecha wor: “Dii eeta eejii pi. Ada otiichinyak, eejii pi sakanak nokwapa nokwapa ma mima yenya yesokwa yikiita. Eecha otiinak, rii eecha wocho riita mashi wor maji sii eeta sokwakiita. ²⁵Ada kwona wocho: adadiita wain ukun diita nosapek saka kawka akiitawak. God riiti kigdom yana nediik eeka ada kawka akiita.” ²⁶Worek, yecha hokwa pochi chichi heechi Oliv kwowuk eeka ir.

JISAS RII EECHA WOR: PITA RIITA JISAS RIITI HIN VEENYIKIITA

²⁷Jisas rii yenya eecha wor: “God riita mashi keyir maji eecha wocho, ‘God rii sipsip siitii kowu tawa ma riin sowakwokiita. Wonyak, sipsip ye saka i ye yakiita. Eena iipa kwo akiichi ana heechi ikiita. ²⁸Wonyak ada saniyeechi sokwanak, ada mapo Galili nosapek ikiita.” ²⁹Pita rii

meejichi awasen eeche wor: “Ada miina heechikasakech. Anadii disaipel yecha miina heechik wonyey iipa heechikiita.” ³⁰ Worek, Jisas rii Pita riina eeche wor: “Miita na hiki! Apochok rii upurus uhadiik wo nediiik yanak, miipa piiriichar eeche wokiita: ‘Ada riina hekasakech.’ ” ³¹ Pita rii meejiichi harapa eeche wor: “Ada saka eeche wokiitawak: ‘An Jisas riina hekasakech.’ Ada miitaka sicha eeche hakiita!” Worek, anadii disaipel ye eechaba babar.

JISAS RII GETSEMANI EEMEK GOD RIINA MAJI BA TAR

³² Worek, yecha eemek podatek, siiti he Getsemani, eeka iyarer. Iyarek, Jisas rii riiti disaipel yenya eeche wor: “Kwo diika a yinyak, ada i God riina maji bak.” ³³⁻³⁴ Worek, rii, Pita, Jems, Jon, yenya yeechi ye ibar. Worek, riiti maba harapa nomo mayak yarek, rii yenya eeche wor: “Eeji inyaka harapa nomon yato. Nomo yatawa boboy eeta ana otii dagiir poyekiita. Eena diika na siitii kowu ta.” ³⁵ Worek, rii yenya heechi i nosapek sakachi rii God riina maji bar. Rii God riina woheri diita kapa meejik tawa boboy Jisas riitak yak otiiri eena taviyek eena woher. ³⁶ Rii Apokon riina eeche woher: “Apoko! Miita keena eyey nokwapa nokwapa boboyen otiikiita. Diita kapa meeji tawa heebiyen adak na yeechi rabo. Wowak, eeji yokasakech. Eeta miiti keena yo. Miita ana otiichik wonyey eena na otiichi.

³⁷ Worek, Jisas rii disaipel piiriichareka eeche ya her. Ya heri yecha waterek, herek, Pita riina eeche wor: “Saimon, mii boyewak wato? Miita saka nedii pochi siitii kowu tawak?” ³⁸ Worek, rii yenya eeche wor: “Na ow poy siichi siitii kowu ta. Na God riina maji ba ta. Kwo opoche tiipiikeyineechi sakatanakech. Eeta spirit rii eeta kiki sowa. Maba siita paye tawey, saka kiki siikiitawak.

³⁹ Worek, rii awasen i kawka Apoko riina maji ba tari, mapo bar maji ban iiban kawka bar. ⁴⁰ Worek, rii riiti disaipel yechak awasen heechi ya heri riiti disaipel ye kawka watar. Miy harapa meejiir. Worek, eena ye boy majin riina woken wonyak.

⁴¹ Worek, rii kawka ya yenya heri ye waterek, rii eeche wor: “Kwo opoy wabato? Eetayo! Eeta nedii yawa. Na he. Ma Yikapwa riin kapasek otii tawa ma yechi tapak how hakiita. ⁴² Na wokwa. Hawa ik. Na he. Ana magiirechichawa ma rii yawa!”

JUDAS RII JISAS RIINA KAPASEK OTII TAWA MA YECHI TAPAK HOW HAR

⁴³ Jisas rii ba tarek, Judas, Jisas riiti disaipel por, rii yar. Nokwapa nokwapa ma ye riitaka eeche yari, eekika kubuka eeche neeki neeki yar. Opelen otii tar harapa ma ye, lo majin pokiitar ma ye, lotu akan kwo tar apoko saba ma ye yenya wochirek irek, eena ye yar. ⁴⁴ Eeta Jisas riina

magiirechir ma rii maji pochin wor: “Kwota yak otii tawa ma riina ada omore amoreney, eeta ta Jisas riita. Kwota na neeki riina yeechi ye hehar siitii kowu.”

⁴⁵Worek, Judas rii ya Jisas riitak i eeche wor: “Tisa!” Worek, riita riina omore amorer. ⁴⁶Worek, yecha Jisas riina yeechi kiikiiriina neekiir.

⁴⁷Ma por rii yechaka eeche siitii tari rii riiti eekin hey huguruku yeechi opelen otii tar harapa ma riiti wakasa ma por riiti mabiyani tiimii rabor. ⁴⁸Worek, Jisas rii yar ma yenya eeche wor: “Kwota ana yak yawey, kwo boyak eekika kubuka eeche neeki yawa? Kwo ya hiyiya tawa man ya tawaga eeche yaken yawa. ⁴⁹Eechaba eechaba nedii ada harapa lotu akak kwotaka tarek, kwona maji ada pokiitari, kwo ana jecha neeki kiikiiriineechi yayakasakech. God riiti mashi keyi maji sapa sokwa.” ⁵⁰Worek, disaipel ye Jisas riitaban heechi akii ir.

MA POR HADIIYEEY MA RII AKII IR

⁵¹⁻⁵²Hadiiyeey ma por eeka tari, apoma riki podar tarin, rii Jisas riina sumowu tar. Yecha riina how yak otiiri rii siivatabi apoman how neekiiri rii kwoyava pochi shebo shebo heechi akii ir.

YE JISAS RIINA KAUNSIIL MA YECHAK YE I ANASAR

⁵³Worek, yecha Jisas riina opelen otii tar harapa ma podar riiti akak ye ir. Opelen otii tar harapa ma ye, apoko saba ma ye, lo maji pokiitar ma ye eeka ya yopo wuchi yiken otii tar. ⁵⁴Eecha otii tarek, Pita rii Jisas riina sumowu tari, yepak tar. Iri, rii i opelen otii tar harapa ma riiti akan jichar inyi wok iyarer. Iyarechi rii ow ana picharin siitii kowu tar ma yechaka eeche yichar. Yicharek, rii hi tukuchi yi waretar.

⁵⁵Worek, opelen otii tar harapa ma ye, kaunsiil ma ye Jisas riina sowakwo nobon eena yesha tari, ye yesha hiipiir. Ba diimanak riina sowakwo nobokasakech. Ba diima maji tarin ye woshepii majin eena bar. ⁵⁶Ma kaw akar ba diima maji barek kaw akar maji bar. ⁵⁷Worek, ma kaw ye siitiichi Jisas riina diita woshepii majin eeche wor: ⁵⁸“Riita diita majin bari, nota meeji tar, ‘Ada diita God riiti akan mak otiiri, ada diigiichi ada yadii piiriichar siinak akaren otii tanak saka ma yechi tapak otiikiitawak.’ ” ⁵⁹Diita majin yecha bari, podatebakasakech.

⁶⁰Opelen otii tar harapa ma podar rii eyey ma misomak siitiichi Jisas riina diita majin wohechar: “Yecha miina maji ba diima tawey, miipa boy diita majin wohechar: “Yecha miina maji ba diima tawey, miipa boy saka sen bakiitawak?” ⁶¹Worek, Jisas rii yenya maji awasen bakasakech. Riikuja diimiir. Worek, eeta opelen otii tar harapa ma rii kawka Jisas riina woher: “Mii boy kapo eeta Kraist? Mii boy kapo God riiti Yikapwa? ⁶²Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Ayo. Kwopa hekiita. Ma Yikapwa rii Hapaga Tawa God riiti mama yepak yow yikiita. Yichi riipa nerek

tawa hejakwoyapeka eecha ya sakiita!” ⁶³Opelen otii tar harapa ma rii meejichi kwotayechi riiti ruwu tar rikin neeki woyarechi eecha wor: “Boyewak no maji ba diima tawa man yeshato?” ⁶⁴Kwo riita kapasek bawa majin meejywa. Ii kwo shecha hikitu?” Yecha eyey eecha wor: “Rii kapasek boboy otii tawak, rii sa he.

⁶⁵Worek, kaw ye Jisas riina sogwiyak piirek, siivatabi yeechi misoma ri eeka jir. Jichi riina pir. Pichi ye eecha wor: “Nama miina piwa?” Worek, siitii kowu tar ma ye riin pibar.

PITA RII EECHA WOR: ADA JISAS RIINA HEKASAKECH

⁶⁶Pita rii inyika tar eemek eeka tarek, opelen otii tar harapa ma podar riiti wakasa ma pochi siita yar. ⁶⁷Sii yari, Pita riita hik siitii war tarek, sii riina riiti misoman hehar he siitiichi sii eecha wor, “Miita Nasaret Jisas riitaka taba tar.” ⁶⁸Rii meejichi woshepii majin wor: “Yaho. Nija bawa maji ada meejikasakech.” Worek, rii heechi sabak ir. Irek, apochok aya wor. ⁶⁹Worek, eeta mima sii eeka riina kawka her. Herek, sii anadii ma siitii tari yenya eecha wor: “Rii por doreba!” ⁷⁰Worek, Pita rii meejichi woshepii maji kawka bar. Worek, komas anadii siitii tar ma yecha Pita riina kawka eecha wor: “Mii opoche woshepii tanakech. Rii por doreta miita. Mii Galili nosapek tar ma.” ⁷¹Worek, Pita rii maji kapasek bachi saba howuchi eecha wor: “Kwota kata ma riina ba tawey ada riina hekasachech!” ⁷²Worek, apochok kawka wor. Worek, Pita rii hikichi Jisas riita bar majin. Jisas rii mashi eecha wor: “Apochok aya upurus wo nediik miipa eeji hin piiriichar nedii veenyikiita.” Worek, rii hikichi rii eeta harapa keya tar.

YECHA JISAS RIINA PAILAT YE IR

15 ¹Worek, uhadirek, opelen otii tar harapa ma ye, apoko saba ma ye, lo majin pokiitar ma ye, kaunsil ma ye ya yopo wuchi maji apo diigiichi ye otii hamar. Worek, ye sen pokok Jisas riiti tapan jir. Jichi riina ye i Pailat riiti tapak how har. ²Worek, Pailat rii Jisas riina woher: “Mii boy Ju ma yechi aka tabo yima?” Jisas rii eecha wor: “Eeta mii wocho.” ³Worek, opelen otii tar har ma ye nokwapa nokwapa majin Jisas riitaban ba diima tar. ⁴Ba diima tarek, eena Pailat rii way Jisas riina maji kawka woher: “Boyewak mii saka maji awasen awak? Yecha miina nokwapa nokwapa ba diima majin bato.” ⁵Worek, Jisas rii maji sen bakasakech siitii meejiba tarek, eena Pailat rii hechi rii negiirabor.

YECHA JISAS RIINA BA DIIMANIGA HAK OTII TAR

⁶Pasova noku sha a nediik Pailat rii ma mima ye wohechar man Pailat rii heemachicharek ichar. Dii eeta Pailat riita otii tar abo. ⁷Eeta nedii ma por rii poko ji tari riiti hi Barabas. Mashi Barabas rii ow otii ye i tarek,

rii ma poren sowakwor. Eena rii anadii ow otii ye i tar ma yechaka eechea poko ji tar. Yecha gavman ma yenya pik otii tarek, ye eena poko ji tar. ⁸Worek, nokwapa nokwapa ma mima ye Pailat eechea otii tawa boboyen eena woheken ya yopo wuchi yichar. ⁹Worek, Pailat rii yenya eechea woher: “Kwo boy eechea gegiyato ada Ju ma yechi aka tabo yiman heemachinyak iken kwo eena hikitu?” ¹⁰Paillat rii hehar hiki tar nokwapa nokwapa Ju ma ye Jisas riina sumowu tari, opelen otii tar harapa ma ye eena hechi harapa yun yatar. Eena yecha Jisas riina riiti tapak how har. Eena Pailat rii yatar Ju ma yenya woher, “Naman ada heemachinyak ik?” ¹¹Worek, opelen otii tar harapa ma ye ma mima yechi wopun saboyer. Pailat riina wohenyak riita Barabas riina heemachinyak iken eena otii tar. ¹²Worek, Pailat rii ma mima yenya kawka eechea wor: “Ada eechea otiiney, kwo boy eechea hikitu ada boy Ju ma yechi aka tabo yima riina shecha otiiken?” ¹³Ye awasen uwar: “Na mek ji siitiichi!” ¹⁴Pailat eechea woher: “Boyewak. Rii boy boboy kapaseken otii tarek?” Ye meejichi kawka harapa uwar: “Mek na ji siitiichi!” ¹⁵Worek, Pailat rii ma mima yechi inyaka wopun yecha podatebak hikichi i nobon eena Barabas riina heemachirek ir. Worek, Pailat rii eechea otiirek, ye Jisas riina kubu pichi, ye riina mek ji siitiichir.

OW ANA PICHAWA MA YE JISAS RIINA WOSOBOY KAPASEK OTII TAR

¹⁶Worek, ow ana pichar ma ye Jisas riina yeechi gavman harapa riiti aka inyik ye ir. Ye iri, anadii ow ana pichar ma yen uwar. ¹⁷Worek, ye nayim siik tawa saket yeechi Jisas riina ruwuchi yamik tar pokon yeechi yaya shagur veechi riiti masekiik ruwuchir. ¹⁸Worek, ye riina woshiachi eechea wor: “Sen, mi Ju ma yechi aka tabo yima!” ¹⁹Ye kubu yeechi riiti masiiken pichi sogwiyak piichi yecha yatii bogok putiichi yi yichi anemesheroko boboyen otiir. ²⁰Wosoboy hamarek, ye riina ruwuchir nayim siik tar saket kwoyava yeechi riitin awasen ruwuchir. Worek, ye riina yeechi mek ji siitiichik otii tar eemek ye ir.

YECHA JISAS RIINA MEK JI SIITIICHIR

²¹Yecha nobok icharek, i ma poren jawor. Riiti hi Saimon. Rii tar eem Sairini. Riita Aleksanda, Rupus piiriiti eepi. Rii harapa akamak iyareken ir. Ik icharek, yecha riina yeechi Jisas riiti men Saimon riina heechi, wo hapachi heechirek, rii kiya ichar.

²²Yecha Jisas riina eem pochik ye ir. Siiti hi Golgata. Eeta maji siin eechea habato: Masiik hapa. ²³Worek, ye wain ukun yeechi miir marasin ukuka eechea gwtiichi yaya Jisas riina how har. How hari, Jisas rii yeechi akasakech. ²⁴Worek, ye riina eeta mek ji siitiichir. Worek, ye riiti siivatabin yeechi satu anemesherokoken eena ye i yayar.

²⁵Niyega yadiik yecha riina mek ji siitiichir. ²⁶Riina ba diimar majin howuk keyiri eechea wocho: “Rii Ju Ma Yechi Aka Tabo Yima.” ²⁷Yecha

ma upurus hiyi yatar ow ana pichar ma upurus piiriina mek ji siitiichibar. Poren mama yepak jirek, poren yeeji yepak jir. ²⁸Eecha otiirek mashi keyir maji sii siiken sokwari, sii eecha wor: “Yecha riina ma kapasek oti tarika eecha kenyichi haba tar.”

²⁹Ma mima ye ya hechichi ichari, ye wosoboyechichi wokwoyachichi masiik wamar wamaya icharecha eecha tenyecharecha wochar: “Mii eecha wochar harapa lotu akan ada diigiichi yadii piiriichar siinak ada kawka otiichi yesokwakiita! ³⁰Apa mii men na heechi ya saka mayama yesokwa yichi!” ³¹Opelen oti tar harapa ma ye, lo maji pokiitar ma ye ya eechaba Jisas riina wohega wosoboye tar. Ye awasen awasen eecha wor: “Rii anadii man yesokwari, apa rii mayama yesokwakasakech! ³²Nota na hecha kapo Kraist rii, Isrel aka tabo yima rii mek taweyn heechi muk ya sakaney, nota riina hiki siitiichikiita!” Anadii ma upurus mek ji siitiichibari piir Jisas riina eechaba wosoboyer.

JISAS RIITA HAR

³³Yadii nediik eeta niy siir. Eyey eemek eeka niy sii hamar. Ya yey nediik eeka hamar. ³⁴Hamarek, Jisas rii harapa uwachi eecha wor: “Eloy, Eoy, ama sabaktani?” Diita majin nota dareboyeri sii eecha wocho: Eeji God, Eeji God, boyewak mii ana heechi ir?” ³⁵Worek, ma kaw ye eeka tarek, ye eena meejichi eecha wor: “Na meejji. Riita Ilaija riina habachi uwato!” ³⁶Ma por rii ya uku shiki a tawa boboyen yeechi wain sukuk kiiviichi mek jichi how Jisas riiti kujak neekichi eecha wor: “Na kowu ta. Nota hechakiita kapo Ilaija rii riina yeechi ya sakaken yato!” ³⁷Worek, Jisas rii harapa uwachi eeta kiiriidiichir.

³⁸Worek, harapa siivatabi harapa lotu akak tayeche tari, rii eeta nediik piikiichi upurus sakar. Howuk mapo piikii ya sakar. ³⁹Ami ow ana pichar ma yechi harapa ma rii meka bana bana siitii tarek, Jisas riita uwachi kiiriidiichirin her. Hechi rii eecha wor: “Diita ma rii eeta siikiin God riiti yikapwa.” ⁴⁰Mima kaw ye eeka tari, yapa siimaka hebar. Magdala akama Maria sii yechaka tar. Karakada Jems, Josis piiriiti awi, siiti hi Maria, sii, Salomi sii yechaka eecha taba tar. ⁴¹Jisas rii Galili nosapek icharek, kata mima ye riina sumowuniga kiyatayeniga eecha ibatar. Anadii mima nokwapa nokwapa tar. Ye eechaba Jisas riitaka Jerusalem akamak i yow ba tar.

YECHE JISAS RIINA YEECHI YE I TIIRIIMO SUPUK SEECHIR

⁴²Hogo sii nediik yarek, Arimatia Josep rii yar. ⁴³Riiti hi kepi tar. Rii kaunsil ma tar. Rii God riiti kigdomen kowu tar. Eeta nedii Ju ma yechi akama siitar nediin sayar tar. Eena Josep rii Pailat riitak anabeyichi i Jisas riiti maban yeechi ye i majin woher. ⁴⁴Worek, Pailat rii Jisas riita har majin meejichi negerabor. Worek, Pailat rii ami ow ana pichar harapa ma riina uwa yayachi

woher: “Jisas rii boy ha siiken har?” ⁴⁵ Pailat rii ami ma riiti maji meejichi rii Josep riina eecha wor: “Riiti maban miita keena yeechi ye i.” ⁴⁶ Worek, Josep rii apoman rikin tokochi maban yeechi ya sakari, rikik jichi tiiriimo supu pochik eeka ye i seechir. Eeta tiiriimo supu papan kwotiitar. Seechirek, ye papa poren ye i supu nobon dasiipoyer. ⁴⁷ Magdala Maria sii, Maria, Josis riiti awi, siita piiriita otiir boboyen her. Piiriita Jisas riina ye i seechir eemen her.

JISAS RII SANIYEECHI AWASEN YA SOKWAR

16 ¹ Aka ma siitii tawa nedii hamarek, Magdala Maria sii, Maria, Jems riiti awi sii Salomi sii yecha kwowa ya tawa boboyen tokochi Jisas riiti maban neekiken otii tar. ² Uhadiirek, Sande niyegak yecha tiiriimo supun hek ir. ³ Ye nobon icharek ye awasen awasen eecha wor: “Kapo nama ye kata supun dasiipii tawa papan nona jeyigwo ichikiita?” ⁴ Eeta papa eeta harapa. Eena ye eecha wochar. Worek, ye i yarechi mow her eeta papan tagwa seechi tarek her. ⁵ Worek, ye i supuk yar her hadiiyey yikapwa rii Jisas riina seechir mama yepak eeka yichar. Rii apoma tawa rikin ruwuchi yichar. Herek, ye eena harapa negerabor. ⁶ Worek, yichar ma rii eecha wor: “Opoche negerabotanakech. Kwo Nasaret Jisas riina yeshato. Riina mek ji siitiichir. Wowak, rii saka diika tawak. Rii saniyeechi awasen sokwar. Na he! Riina seechi tar eem diitata. Na he. ⁷ Kwo ne i. Ada bana maji riiti disaipel yen Pita riitaka napa yen eecha sawo. Jisas rii Galili nosapek mapo heechi ichu. Kwona mapo worega napa eecha riina eeka i he.” ⁸ Worek, ye heechi geenyik ameya iyarer. Ye harapa nubunuburek, eena ameya i yarer. Worek, ye iri anadii man sawokasakech. Ye harapa akii tar.

MAGDALA MARIA SII JISAS RIINA HER

⁹ Sande uhadiirek, Jisas rii saniyeechi sokwar. Sokwarek, rii Magdala Maria siitak yarek, siita riina mapo her. Mashi eeta mima siin Jisas rii 7 spirit kapaseken yeechi rabor mima. ¹⁰⁻¹¹ Sii hechi sii Jisas riitaka eecha yo otii chishi tar ma yenya sawo tar. Sii yechak yarek, ye inyakapwa hikirek eena keya tarek, sii ya yenya eecha wor: “Jisas rii saniyeechi sokwa tawak, an her.” Ye meejichi eena saka hiki siitiichirek.

JISAS RII DISAIPEL UPURUSEN PIIRIITAK YAREK, PIIR RIINA HER

¹² Worek, anadii Jisas riina sumowutar ma upurus piir akaman heechi akar eemek icharek, Jisas rii piiriina akar yikadey mabak siichi i piiriin mukuchir. ¹³ Worek, piir awasen akamak heechi yar. Yarek, piir anadii riina sumowu tar ma yenya her boboyen piir eena sawor. Sawori, yecha saka eena hikirek.

JISAS RII MAYAMA 11 DISAIPEL YENYA MUKUCHIR

¹⁴ Kommas 11 disaipel ye otii atarek, Jisas rii mayama yenya eeka mukuchir. Rii yenya majin wosawor. Yecha eena inyaka saka hiki

siitiichirek. Yechi marenoku hapaga tar. Ma kaw ye Jisas riita sokwar maban heri, yenza eena sawori ye saka hiki siitiichirek. Eena Jisas rii yenza majin wosawor. ¹⁵Rii yenza eeche wor: “Kwo na i. God riiti hadabas majin eyey nosapek tawa man napa sawo ye i ta. ¹⁶Kata ma rii Jisas riina hiki siitiichichaney, riipa riina yesokwa yichikiita. Riina uku yeechikiita. Ma ye Jisas riina hiki siitiichinyan siiney, iipa rii sii siiken siikiita. ¹⁷Jisas riina hiki siitiichichana ma yen diita mukuchichawa hapaga boboyen yenza hakiita. Eeji hik yecha kapasek spirit yeechi rabokiita. Yecha akar saniga majin bakiita. ¹⁸Ye hopun yeechi neekiney, kapasek ukun aney, yecha saka kapasek siikiitawak. Ye yechi tapak hak otii tana man neeki taney, ye eeta kepi siikiita.”

¹⁹Harapa Jisas rii yenza maji ba hamarek, God riita riina yeechi hevenek ye yowur. Ye yowurek, rii God riiti mama yepak eeka yir. ²⁰Worek, eeta disaipel ye eyey eemek i ye ya tarek yecha God riiti maji ye i tar. Eeta Harapa Ma rii yenza kiyatay tarek, hapaga boboyeka ye eeche otii tar. Otii tari eeta mukuchir eeta yecha sawo tar maji sii eeta siiken.